

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. birželio 22 d.
191 nenumatytas posėdis

Stenogramos

104

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. birželio 22 d.

Nenumatytas posėdis Nr. 191

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1596(2) svarstymo tęsinys	7
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1031 svarstymas	9
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2232(2) svarstymas	10
Seimo nario T. Tomilino kalba	10
Seimo nario R. J. Dagio kalba	11
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 4, 5, 6, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2234(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2235(2), Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2236(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2237(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2238(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 391, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2239(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2240(2), Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2241(2), Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2242(2), Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2243(2), Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2244(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2245(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2248(2), Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2249(2), Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2250(2), Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2254(2), Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2255(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2256(2) svarstymas	16
Seimo nario M. Majausko kalba	18
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2208(2) svarstymas	22
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46, 92 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2209(2) svarstymas	23
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2210(2) svarstymas	23
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2211(2) svarstymas	24

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2212(2) svarstymas	24
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30, 31 straipsnių, II ir III skyrių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2213(2) svarstymas	24
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-779(3) svarstymas	25
Seimo nario V. Bako kalba	25
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1427(2) svarstymas	29
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 1, 10, 42, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 65 ¹ , 67, 68, 69, 70, 72, 77 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ¹ straipsniu, 1 ir 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2286(2) ir Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2287(2) svarstymas	30
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4, 7, 8, 14, 16, 17 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2181(2) svarstymas	30
Seimo nario A. Gelūno kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	31
Seimo nario E. Pupinio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	31
Seimo nario E. Jovaišos kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	31
Seimo nario G. Steponavičiaus kalba (Mišrios Seimo narių grupės vardu)	34
Seimo nario J. Liesio kalba	35
Seimo nario J. Narkevičiaus kalba (Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu)	35
Seimo nario R. Šarknicko kalba	36
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2296 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	40
Šio nutarimo priėmimas	41
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 18, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2177 pateikimas (L. Kasčiūnas)	42
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2332 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (K. Mažeika)	46
Šio nutarimo priėmimas	46
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2317 pateikimas (K. Mažeika)	46
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	49

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 191 STENOGRAMA

2018 m. birželio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos. Kreipiuosi į jus dėkodama, kad jūs atvykote jausdami pareigą ir atsakomybę į nenumatytą 2018 m. birželio 22 d. plenarinį posėdį, kurio darbotvarkę Seimo valdyba paskelbė. Tad prašome registruotis. Skelbiu pradžią. (*Gongas*)

Užsiregistravo 77 Seimo nariai, matau, jų dar vis ateina daugiau.

10.01 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1596(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, darbotvarkę jūs turite. Pradedame 1-1a klausimo – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1596(2) svarstymo tęsinį. Primenu jums, kad birželio 19 dieną mes pradėjome sėkmingai svarstyti šį įstatymą, išklausėme jūsų diskusijas ir dėl 13 straipsnių esančius pasiūlymus aptarėme.

Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkę G. Burokienę. Svarstymo tęsinys ir jūsų dėmesys į 14 straipsnį – priėmimas į įstaigų vadovų pareigas. Dėl šio straipsnio yra gautas Seimo nario R. J. Dagio pasiūlymas. Pirmiausia R. J. Dagys. Ar suspėjo kolega atsiversti? Čia jūs siūlote išbraukti ketverių metų kadencijas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vėl mes nagrinėjame klausimą, susijusį su kadencijomis. Čia jau dabar antroji redakcija, lyg ir komitetas vietoj ketverių pasiūlė penkerius metus, ieškodamas kokio nors racionalumo, padidino kadencijas įstaigų vadovams. Dabar kalbame apie visų įstaigų vadovus, kurie susiję su valstybės įstaigomis.

Jeigu mes padarysime tokį dalyką, mes vėl gausime situaciją, sistemą, kuri nepatenkinama dabar, nes iš principo mes suinteresuoti, kad valstybės tarnyboje ir vadovų, ir visų kitų būtų maksimaliai išnaudojamas potencialas. Per tokią trumpą kadenciją vargu ar tas bus padaryta. Gerai dirbusiam vadovui turi būti suteikta galimybė kandidatuoti, tęsti veiklą, nes taip jis motyvuojamas dirbti, sieti savo ateitį su karjera valstybės tarnyboje. Jeigu mes sutrumpiname kadenciją, motyvacija iš esmės dingsta, ir dabar mes turime masinį išėjimą iš valstybės tarnybos ir įstaigų vadovų, nerandame kvalifikuotų žmonių. Muzikantų nerandame orkestre, žmonių persodinimas vietomis nieko neduoda. Nieko neduoda. Jei jie nemoka groti, tai ir nemokės groti. Mes turime būti suinteresuoti, kad jų atsirastų daugiau.

Todėl siūlau tiesiog išbraukti, kad asmuo negali eiti tos pačios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo pareigų daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Atkreipiu dėmesį, kad čia atsiranda dar savivaldos institucijos...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

R. J. DAGYS (TS-LKDF). ...kur apskritai trūksta kadry.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, nes valstybės tarnyboje turi būti bendros reglamentuotos nuostatos dėl įstaigų vadovų kadencijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų nėra valstybės tarnyba šiuo metu tokia darbo vieta, kuri tikrai trauktų daug žmonių ir būti išsirikiavusios eilės. Lygiai taip pat kaip ir mokyklų direktorių, taip ir valstybės tarnyboje atlyginimai nėra dideli. Todėl ar tikrai verta įvesti

ir daryti rokiruotes, tikrai didelis klausimas. Tokio įstatymo priėmimas, kai žmogus pastatomas į pavojų bet kada netekti darbo, iš tikrųjų dar daugiau sumažins paklausą ir dar daugiau mes pastumsime žmones iš valstybės tarnybos galbūt ieškoti vietos sau versle, kur daugiau vertinama kompetencija, o ne rotacija, ypač ne pačių vadovų, direktorių lygiu, o tų, kurie dirba konkrečių darbą.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, negaliu sutikti su savo kolegų nuomone. Knygose, kurias aš skaičiau ir verčiau netgi į lietuvių kalbą, parašyta priešingai.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl R. J. Dagio pasiūlymo. Jis siūlo išbraukti kadencijų buvimą ir skaičius – kad ketverių metų kadencija ir daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Balsuojame už R. J. Dagio pasiūlymą. Komitetas pasiūlymui nepritarė.

Balsavo 96 Seimo nariai: už pasiūlymą – 31, prieš – 31, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarė.

R. J. Dagys – replika po balsavimo.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, komiteto pirmininke, aš tikiuosi, kad komitetas yra solidus ir kai rašo savo paaiškinimus, kodėl atmets, turėtų būti aiškiai pasakyta. Mano pataisa irgi yra bendra ir taikoma visai valstybės tarnybai. Jūs sakote, atmetate todėl, kad reikia bendros sistemos. Gerbkite ir tuos, kurie teikia pataisas, ir gerbkite savo komitetą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto pirmininkė informuoja ir pristato komiteto nuomonę tokią, kokia ji suformuluota komitete.

Seimo nariai R. Juška, R. Budbergytė ir I. Šimonytė teikia pasiūlymą dėl 13 straipsnio 1 dalies. Komitetas pritarė iš dalies. Ar sutinka kolegos su redakcija? R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Mūsų darbo grupė, sudaryta iš visų frakcijų atstovų, norėtų, kad būtų atsižvelgta į darbo grupės siūlymus.

PIRMININKĖ. Ar komiteto pozicija „iš dalies“ jūsų netekina ir jūs norite, kad Seimas dėl to balsuotų? (*Balsai salėje*) Prašom. Kuris pristatote savo pasiūlymą? R. Juška.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Jeigu galima, patikslinsiu. Formuluočiau yra... Jūs siūlėte, kad jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Komitetas pasiūlė reglamentuoti, kad Vietos savivaldos įstatyme.

PIRMININKĖ. R. Juška. Prašau.

R. JUŠKA (LSF). Mes norime, kad už darbo grupės pasiūlymą būtų balsuojama.

PIRMININKĖ. Pristatykite darbo grupės pasiūlymą, nes mes nežinome, ką jūs ten sugalvojote. Jūs turite įvardinti. Ar aš galiu jums padėti tada?

R. JUŠKA (LSF). Galite padėti, bet ką tik pranešėja darbo grupės pasiūlymą perskaitė.

PIRMININKĖ. Jūs siūlėte papildyti, kad jeigu kituose įstatymuose nenumatyta kitaip. Komiteto pirmininke, dar kartą argumentuokite.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas įtraukė pasiūlymą iš dalies. Tiesiog įrašė, kaip reglamentuota Vietos savivaldos įstatyme.

PIRMININKĖ. Taip. R. J. Dagys – už kolegų R. Juškos, R. Budbergytės ir I. Šimonytės pasiūlymą.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Ką tikrai kalbėjome apie tai, kad turi būti bendra, bet dabar komitetas dėl savivaldybių lyg ir pritarė išimčiai.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kadangi yra specialusis įstatymas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerai, nenutraukite manęs, jeigu galima. Aš manau, kad iš tikrųjų darbo grupės pasiūlymas yra logiškas, nes mes dabar esame reglamentavę skirtingai, dėl skirtingų motyvacijų čia priimame dabar įstatymus. Ir tai reglamentuota ne tik Savivaldos įstatyme, tai reglamentuota ir kituose įstatymuose, kuriuos mes čia priėmėme, ir skirtingai priėmėme, atsižvelgę į valdančiųjų pasiūlymus. Tai būtų korektiška palikti taip, nes tada reikėtų vėl atšaukti visus įstatymus, kuriuos mes čia koregavome darydami visokias išimtis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl kolegų R. Juškos, R. Budbergytės ir I. Šimonytės pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Bet kolegos nori, kad būtų pritarė jų redakcijai.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 38, prieš – 17, susilaikė 37. Lieka komiteto pasiūlyta redakcija.

J. Sabatauskas – dėl vedimo tvarkos?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolegos ir pirmininke, ir komiteto pirmininke, jūs pažiūrėkite į konsoliduotą projektą. Taip, mes balsuojame aklomis. Ar jūs sugebėsite

kada nors padaryti normaliai konsoliduotą variantą? Parašyta „iš dalies pritarti“, tačiau neparašyta, kokią formuluotę komitetas siūlo.

PIRMININKAS. Tekstas viršuje, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Todėl frakcijos vardu siūlau pertrauką iki kito posėdžio. Tegul sutvarko konsoliduotą variantą.

PIRMININKĖ. Kolegos, dar kartą atkreipsiu jūsų dėmesį, tai tikrai netikslingas prašymas, nes tekstas dėl 14 straipsnio ar dėl kitų pagrindinių straipsnių yra viršuje. Mes ne pirmą kartą jau dirbame, būtent tokį tekstą turėdami.

Gerbiami kolegos, labai prašau susitelkime ir dirbkime! Jeigu yra noras prašyti pertraukos dėl pertraukos, suprantu, tai yra politika, bet tikrai viskas yra parengta, turime ir labai maloniai prašau dirbti. Ar tai yra frakcijos vardu? (*Balsai salėje*) Frakcijos nėra, tikrai du žmonės, trys, keturi... (*Balsai salėje*) Daugumos nėra. (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, nesiginčysiu, jūsų valia daryti taip. (*Balsai salėje*) Keturi, o frakcijos narių kiek? (*Balsai salėje*) Vadinasi, frakcijos daugumos nėra. (*Balsai salėje*) Aš tikiuosi mūsų kompromiso, gerbiamas Juliau. Jūs bandote kabinti...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš nieko neprašau neįmanomo. Kai yra komiteto rezoliucija pritarti ar nepritarti, kaip ir prieš tai kolegos R. J. Dagio buvo prašymas, kad tikrai būtų, o jeigu iš dalies pritarti, tai prašome pateikti lyginamąjį variantą, kad mes visi aiškiai matytume. O dabar jūs nukreipiate mus į bendrąjį tekstą, kuris yra nelyginamasis variantas, ir nėra aiškumo. Suprantate, mes turime matyti, koks buvo prieš tai, koks tapo dabar.

PIRMININKĖ. Suprantu jūsų politikavimą. Lietuvos socialdemokratų partija prašo...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Čia ne politikavimas, čia prašymas aiškumo.

PIRMININKĖ. Leiskite suformuluoti balsavimo motyvus... esmę. Lietuvos socialdemokratų frakcijos vardu yra prašoma pertraukos iki kito posėdžio.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 28, prieš – 50, susilaikė 20. Pertrauka. Tik noriu atkreipti dėmesį, kažkodėl tokia redakcija ir toks sprendimas tiko 19 dieną ir ponams socialdemokratams, ir visiems, kurie už tai balsavo. Bet tokia jūsų valia! Posėdžių bus daug.

Ačiū, gerbiamoji pirmininke.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas... (*Šurmuly salėje*) Taip, iki kito posėdžio. Dėl vedimo tvarkos gerbiama A. Bilotaitė. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, labai trumpai norėčiau, kadangi prieš posėdį nebuvo galimybės. Vakar visi tikriausiai girdėjote žinią, kad mūsų vienas iš kolegų, t. y. P. Gražulis, susilaukė dukters. Tikrai labai nuoširdžiai norėčiau jį pasveikinti ir palinkėti būti tuo tikru vyru. Petrai, būk tikras vyras, prisiimk ne tik materialinę atsakomybę, bet ir moralinę. Petrai, čia smulki dovanėlė, kad nuvažiuotum pas savo dukrą. (*Plojimai*)

P. GRAŽULIS (MSNG). Labai noriu padėkoti konservatoriams. Visą laiką konservatoriai mane tik, vienu žodžiu, puola, niekina, žemina, pirmą kartą pasveikino. O Agnei palinkėčiau, kad jinai gyventų santuokoje, susituoktų. (*Juokas salėje*)

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerai. (*Plojimai*)

P. GRAŽULIS (MSNG). Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Tikrai nuoširdžiai.

P. GRAŽULIS (MSNG). O tu, Agnyte, susituok greičiau, negyvenk ne santuokoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dirbame toliau.

10.15 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1031 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3a klausimas. Atsiprašau, dar 1-2 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – K. Masiulis. K. Masiulis kviečiamas į tribūną pateikti Valstybės tarnybos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kurį svarstė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir pasiūlė atmesti. Jūs turėtumėte pagarsinti tą poziciją.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš, kaip visi studentai, nepasirengęs. Gerbiami kolegos, du žmonės, visų pirma tai A. Anušauskas ir dar toks K. Masiulis, pateikė projektą, kuris būtų leidęs šiek tiek lengviau įdarbinti žmones, neturinčius darbo patirties, bet komitetas nepritarė tam projektui. Komiteto argumentai man pasirodė teisingi, aš neturėčiau, ką toliau svarstyti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti už komiteto pasiūlymą, o komitetas siūlė atmesti. Jūsų valioje apsispręsti dėl Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1031.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 12. Atmesta.

10.17 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2232(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2232. Svarstymas. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėjas – T. Tomilinas. Prašome, pagarsinkite komiteto išvadą, po to kviesime papildomą komitetą, o po to svarstysime pasiūlymus.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Atsiprašau, tuoj įjungsiu kompiuterį, labai atsiprašau.

PIRMININKĖ. Prašome paskelbti komiteto galutinę išvadą, ką siūlė komitetas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komiteto, kaip pagrindinio komiteto, išvada buvo patvirtinta šių metų birželio 20 dieną. Už įstatymo projektą balsavo 6, prieš – 2, susilaikė 3 Seimo nariai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašome Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną pateikti papildomo Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Birželio 13 dieną Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir nusprendė iš esmės pritariti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Seimo narių pasiūlymus, kuriems pritarė komitetas. Pritarta bendru sutarimu. Noriu akcentuoti, kad pritarė ir „Sodros“ lubų atsisakymui, nebuvimui. Komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas, vieną kartą yra pasisakęs, kad „Sodros“ įmokų lubų nebūtų. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. T. Tomilinas kviečiamas į tribūną. Prašom. Ruošiasi R. J. Dagys.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, mes pradėdame svarstyti pagrindinius mokestinės ir pensijų reformos įstatymų projektus. Šiandien mes svarstome galbūt šiek tiek mažiau diskusijų keliantį įstatymo projektą. Žinoma, diskusijų bus, bet esu tikras, kad pagrindinis mūsų dėl mokesčių reformos vyks antradienį, kai svarstysime Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą. Bet aš norėčiau vis tiek paaiškinti komitetuose, Seime susiklosčiusią situaciją ir motyvus, kodėl mes siūlome eiti toliau ir ką mes keičiame svarstydami Vyriausybės pateiktus paketus, ką mes keičiame Seime.

Aš išskirčiau mokesčių ir pensijų reformą į du etapus. Pirmas etapas prasidėjo iki rinkimų, kai daug partijų, įskaitant ir laimėjusią partiją, diskutavo dėl mūsų pensijų kaupimo sistemos teisingumo. Kiek ji teisinga, kai vis didėja „Sodros“ įnašas į privačius pensijų kaupimo fondus. Mes davėme rinkimų pažadą, kad tie įnašai bus stabdomi. Buvo pateiktas ir daugiausia S. Jakeliūno rengtas planas, kaip tai daryti. Žinoma, prieš rinkimus kiekviena politinė partija turi gana ribotas galimybes pateikti visas įmanomas detales, tai gali padaryti tik ministerija, tik sisteminis darbas, bet pagrindinė vertybinė nuostata buvo deklaruota net su detaliu planu, ir taip pasielgė Vyriausybė. Ji pateikė įstatymų paketą, kuriuo numatoma, kad pervedimų iš „Sodros“ į privačius pensijų kaupimo fondus neliks. Tačiau šalia to buvo pasiūlyti visi reikalingi papildomi paskatinimai, papildomos garantijos, lengvatos ir t. t. žmonėms, kurie kaupia, žmonėms, kurie norėtų toliau tęsti kaupimą, kurie norėtų prisijungti prie kaupimo. Vyriausybėje buvo pasiektas tam tikras kompromisas.

Antras etapas, kurį aš norėčiau išskirti, jau prasidėjo Seime. Ir čia daugiausia S. Jakeliūno pa-stangomis buvo pakoreguotas ir sutartas su Vyriausybe, pasiektas šiuo klausimu... Šiandien mes svarstome tą pirmą kompromisą, apie kurį kalbame viešojoje erdvėje, kad teisėti žmonių lūkesčiai dalyvauti kaupime bus susiję su bendruoju 2 % darbo apmokestinimo mažinimu. Bet pagrindinis to mažinimo šaltinis bus gyventojų pajamų mokestis, o ne „Sodros“ tarifas. Tai yra esminis dalykas. Aš tikrai neturiu laiko visko detaliai aiškinti, bet pasiektas kompromisas, pagalba, pa-skatinimas kaupti privačiuose fonduose, tęstinumas jūsų prieš tai darytų reformų bus užtikrintas iš valstybės biudžeto, ne dabartinių pensininkų pinigais.

Aš norėčiau, dar turėdamas minutę, grįžti į istoriją. O istorija yra ganėtinai skaudi ir skausminga. 2000 metais, kiek žinau, tai buvo pirmoji A. Kubiliaus kadencija, buvo priimtas strateginis sprendimas pradėti iš dalies privatizuoti „Sodra“ – valstybinį socialinį draudimą. Ir paskui buvusios valdžios to privatizacijos proceso nesustabdė. Gerai tai ar blogai, aš vertinu tik iš savo pozicijų, tik iš savo požiūrio. Kiekvienas politikas gali tai daryti pagal savo įsitikinimus. Bet didžioji žala, mano įsitikinimu, buvo duota „Sodrai“ būtent per įvaizdžio formavimą, kad „Sodra“ yra juoda skylė, kiauras maišas ir iš tikrųjų ilgainiui susiformavo nepasitikėjimas. Ši centro kairės Vyriausybė gražina pasitikėjimą „Sodra“, bet kartu gerbia kaupiančių ir norinčių kaupti žmonių lūkesčius ir antradienį tam bus skirta diskusija dėl GPM tarifo.

Gerbiami kolegos, siūlysiu palaikyti pensijų reformos paketą.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

R. J. Dagys. Maloniai prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pensijų reforma ne šiaip sau dabar mums pastumdymas kokių nors skaičių. Mes turime aiškiai pasakyti, ką mes norime padaryti. Čia, šioje Seimo salėje, savo laiku buvo priimtos Pensijų reformos gairės, kurios aiškiai pasakė viena – turime sukurti sistemą, kad „Sodros“, pabrėžiu, „Sodros“ sistemos pakeitimo norma, t. y. santykis pensijos su vidutine alga, ilgainiui taptų 40 %. Pabrėžiu – 40 %. Socialinių reikalų ir darbo ministerija, atėjusi ir pateikusi savo skaičiavimus, matome, mums pasiūlė nagrinėti socialinio draudimo modelį, kai pakeitimo norma bus 20 %. Ir nuo to mes niekur nepabėgsime visais užkeikimais nagrinėdami, ką kitos Vyriausybės darė, ir panašiai. O tai reiškia, kad jeigu ta sistema jau dabar įsigaliojūt, tai dabar vidutinio pensininko, pabrėžiu, vidutinio pensininko, turinčio visą darbo stažą, normaliai atidirbusio, gavusio vidutinę algą, pensija būtų 180 eurų. Koks kvailys drausis šia sistema? Biudžeto ir finansų komitetas ir ponas S. Jakeliūnas ten kažką pakoregavo, taip, mes *pašpakliavome* truputį, bet pakeitimo norma tikrai drastiškai nepasikeitė dėl to, kad mes dabar tą dalyką padarome. Mes užkonservavome dabartinę padėtį, gausime maždaug 25–26 % pakeitimo normą. Šioks toks laimėjimas, bet tikrai neįkvepiantis. Jeigu suskaičiuotume pensijas, gautume 210 ar 220. Skurdo riba! Tai visa ta reforma.

Maža to, ką mes dar su kitais paketais darome? Mes šiandien faktiškai komitete balsavome už sistemą, kuri iš esmės, mano galva, sugriaus privataus kaupimo sistemą, nes vietoj normaliai dabar veikiančios sistemos, kur galėjome pašalinti tikrai 2 %, įkišome nelogišką įmoką, jeigu žmogus neprisideda prie kaupimo, pervesti į „Sodros“ sistemą tuos pinigus, sukūrėme naują sistemą, prievartinę sistemą, žmogaus įtraukimą į pensinius fondus, kai jau tos įmokos, sujungus visus mokesčius į vieną vietą, tampa nebe darbdavio privilegija, o mūsų pareiga. Tai yra elementari draudimo išmoka, noriu – sudarau, noriu – nesudarau. Ji padaroma prievartinė. Konstitucinis Teismas aiškina ir panašiai. Čia neišvengiama.

Maža to, žmogus... neaišku, net iš ko bus išskaičiuoti, jeigu ji nebus vykdoma, nes mano apsisprendimas eiti ar ne, o mes bausime darbdavį dėl to, kad aš einu arba neinu į tą sistemą. Vienu žodžiu, palaidojame šią sistemą, diskredituojame ją ir visa kita.

Ir dar trečią dalyką padarome – įvedame socialinio draudimo pensijas iš valstybės biudžeto, kuriame įtvirtiname principą: tie, kurie nedirbote, mes jums vis tiek pensijas padidiname, o tie, kurie dirbote ir mokėjote „Sodros“ įmokas, jūs esate kvailiai. Jums nieko iš to nebus. Mažą algą gavote, mes jums nieko nepridedame. Pensijos jūsų mažos ir mes jums nekeliame. O pasiaiškini-mas, kodėl taip padarė, kodėl nedidino bazinės pensijos tos formulės, kai galėtų įvertinti ir tuos

žmones, kurie mažas pensijas gavo, o gauna todėl, kad alga buvo maža, nežino. Šiandien ministras pasakė: tai per daug sudėtinga buvo daryti, daug norminių aktų reikia keisti. Išivaizduokite, kokią dabar sistemą jūs sukūrėte. Iš esmės yra įvedamas toks chaosas, kai nežinau, kiek dar Vyriausybės mėgins išeiti iš tų teisinių sujauktų visų klausimų, kiek bus kreipimusi į Konstitucinį Teismą, kiek visokių civilinių ieškinių ir panašiai. Jūs turite aiškiai suprasti, kokią sistemą priimate. Čia bus daugiau negu Darbo kodeksas socialdemokratams. Žymiai daugiau.

PIRMININKĖ. Diskusiją baigėme. Dėkojame visiems, kurie kalbėjo.

Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją T. Tomiliną. Yra gauta pasiūlymų, kuriuos mes aptarsime kartu su jumis. Pirmiausia norėčiau pasitarti, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad neprašytume dešimties balsų, kad pritartume, ir leistume pateikti vieną ar kitą pasiūlymą? Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio yra pateikę pasiūlymą Seimo nariai: S. Gentvilas, J. Varkalys, E. Gentvilas, V. Alekna, G. Vaičekauskas, J. Baubllys ir R. Juška. Kuris iš jūsų? J. Varkalys pateiks įstatymo pataisą dėl 4 straipsnio.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Noriu trumpai pristatyti. Pa-keisti įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „Socialinio draudimo įmokos, skirtos šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų socialinio draudimo rūšių įmokoms finansuoti, mokamos į fondo biudžetą. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodytų socialinio draudimo rūšių įmokas į fondo biudžetą moka...“

PIRMININKĖ. Dėkoju, komiteto nuomonė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komitetas siūlo nepritarti šiam pasiūlymui, nes pritarta Vyriausybės pateiktam socialinio draudimo rūšių paskirstymui tarp draudėjo ir apdraustojo, ir komitetas nepritarė analogiškam Laisvosios rinkos instituto pasiūlymui, pateiktam birželio 15 dieną. Siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Nuomonės, argumentų niekas nenori išsakyti.

Balsuojame dėl Seimo narių S. Gentvilo, J. Varkalio, E. Gentvilo, V. Aleknos, G. Vaičekausko, J. Baubllo ir R. Juškos pateikto pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 14, prieš – 27, susilaikė 57. Pasiūlymui nepritarta.

5 straipsnis. Gautas Seimo nario A. Syso pasiūlymas. Gerbiamasis kolega... A. Syso nėra. (*Balsai salėje*) Gal tada prašysime komiteto pirmininko, komiteto pranešėjo pakomentuoti ir kolegų pasiūlymą, ir komiteto išvadą pasakyti, o mes apsispręsimė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kaip žinote, kolegos, mes esame įvedę vadinamąsias „Sodros“ įmokos grindis, tai reiškia, kad mes reikalaujame mokėti socialinio draudimo įnašus nuo minimalios algos. Kolegos buvo pasiūlymas atsisakyti tam tikrų išimčių, kurias pasiūlė Vyriausybė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kad turintys neįgalumą nuo nulio... nedarbingumą nuo 0 iki 55 % žmonės būtų atleisti nuo „Sodros“ įmokos grindų, taip pat ir gavę motinystės, tėvystės išmoką. Komiteto nuomonė – socialiai jautriausioms grupėms vis dėlto palikti galimybę nemokėti „Sodros“ įmokų grindų, ir komitetas nepritarė Seimo nario A. Syso pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš pasiūlymą G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties Vyriausybė nustatė tam tikras jautrias grupes, kurios dažnai darbo rinkoje labai nukenčia, ir „Sodros“ grindų nustatytas tiems žmonėms dažnai būdavo pradžūtingas. Jeigu žmogus yra neįgalus, jam kartais tiesiog per sunku dirbti visą darbo dieną ir jis pasirinkdavo dirbti pusę dienos, dirbti pusę etato, tada darbdavys, kadangi turėjo prievolę mokėti kaip nuo viso „Sodros“ etato įmokas, tiesiog pasirinkdavo tą asmenį atleisti. Čia buvo Vyriausybė pasirinkta tikrai gera pozicija, kad tam tikroms grupėms visgi tikslinga netaikyti „Sodros“ grindų. Siūlyčiau nepritarti A. Syso pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, daugiau norinčių kalbėti nėra. Prašome apsispręsti dėl A. Syso pasiūlymo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 98 Seimo nariai: už pasiūlymą – 5, prieš – 42, susilaikė 51. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl to paties 5 straipsnio – 10 straipsnio pakeitimo, dėl 8 dalies, buvo gautas Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas birželio 12 dieną. Mūsų žiniomis, jisai atsiėmė šitą pasiūlymą ir nesvarstome.

Yra Seimo narių S. Gentvilo, J. Varkalio, E. Gentvilo, V. Aleknos, G. Vaičekausko, J. Baublio ir R. Juškos pasiūlymas. Kuris kolega? J. Varkalys.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Pasiūlymas yra pakeisti įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip: pagal šį įstatymą draudžiamų asmenų socialinio draudimo įmokų bazė, kurią privalo taikyti kiekvienas... skaičiuojant socialinio draudimo įmokas, – 60 VDU suma. Tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Komitetas siūlo nepritarti, nes šiuo pasiūlymu būtų ženkliai sumažintos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamos, tai „Sodros“ lubos, bet kvadratu, tai yra daug ambicingesnės „Sodros“ lubos. Kadangi mes tuoj pat svarstysime Seimo narių R. Karbauskio, S. Skvernelio ir G. Kirkilo pasiūlymą, kuriam komitetas pritarė, siūlyčiau nepritarti, kaip ir komitetas šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš pasiūlymą – R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Tikrai neverta to daryti, nes netektys yra labai didelės, o tų netekčių niekas nepadengia. Minėtą pakeitimo normą dar spausime į apačią.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl Seimo narių S. Gentvilo, J. Varkalio, V. Aleknos, G. Vaičekausko, J. Baublio ir R. Juškos pasiūlymo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už pasiūlymą – 12, prieš – 37, susilaikė 49. Pasiūlymui nepritarta.

R. Karbauskis birželio 19 dieną užregistravo pasiūlymą. Prašome, komitetas. R. Karbauskio nėra.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, čia tikriausiai svarbiausia diskusija dėl šio įstatymo projekto. Minėtu pasiūlymu yra siūloma grįžti prie „Sodros“ lubų klausimo pagal Vyriausybės pasiūlytą projektą. Pradedant 2019 metais, nuo 120 VDU (vidutinio darbo užmokesčio) dydžio ir palaipsniui mažėjant iki 60.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė šitam pasiūlymui. Tiesa, ne iš karto, bet pritarė. Taip pat labai svarbu pabrėžti, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas pakoregavo pasiūlymą ir numatė, kad privalomojo socialinio draudimo įmokoms nebūtų taikomos lubos. Iš esmės patenkinu pirmą R. Karbauskio pasiūlymą, kurio mes nesvarstėme...

PIRMININKĖ. Kurį atsiėmė.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). ...ir suformulavo galutinę redakciją.

PIRMININKĖ. Papildė 10 straipsnį 10 dalimi. Jūs būkite geras, dar pakomentuokite ir akcentus, kad socialinio draudimo įmokos, išskyrus privalomojo sveikatos draudimo įmokas...

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). ...kurios per kalendorinius metus sumokėtos virš šio įstatymo 9 dalyje nustatytos atitinkamų kalendorinių metų socialinio draudimo įmokų bazės, gražinamos draudėjams iki kitų metų gegužės 31 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas pritarė. Prieš pasiūlymą nori kalbėti R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vieną kartą komitetas nepritarė, kitą kartą komitetas pritarė, kitą dieną. O pasakykite, ką mes dabar darome, šiuo atveju? Buvo pasakyta, nuomonė pasikeitė, nes buvo pasakyta, kad lubų įvedimas kompensuoja... pajamų mokesčio tarifo padidėjimas. Bet išaiškėjo, kad mokesčių tarifo padidėjimas pagal dabartinę formuluotę liečia tik 1 tūkst. žmonių ir jau pirmais metais netektys į „Sodra“ bus 5 mln. eurų. Toliau, leidžiant lubas, jos auga eksponentiškai. Priėmus šį pasiūlymą, pakitimo norma vėl iš esmės krenta į apačią. Nėra deramo kompensavimo. Aš nesu prieš tokių lubų įvedimą, bet jos turi būti subalansuotos. Balanso dabar apskritai nėra, ši netektis nėra kompensuota, todėl aš dabartinėje situacijoje siūlau nepritarti, nes nėra jos padengtos, mes vėl semiamė pinigų, kuriuos mes dabar gauname, iš pensininkų kišenės.

PIRMININKĖ. G. Skaistė – už pasiūlymą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Viena, „Sodros“ lubos yra vienareikšmiškai susijusios su kitu įstatymu, kuriame buvo nustatytas progresinis tarifas nuo „Sodros“ lubų. Jeigu mes nepriimtume dėl „Sodros“ lubų, tie žmonės būtų apmokestinami ne tik kad ne mažiau, bet gerokai, gerokai daugiau. „Sodros“ lubų efektas yra minus 10 mln., progresinio tarifo efektas yra plus 8 mln., praradimai yra minus 2 mln. ateinantiems metams. Tai tiesiog siūlyčiau, jeigu žiūrime kompleksiskai, tai žiūrėkime kompleksiskai. „Sodros“ lubos yra todėl, kad tiems žmonėms jau niekaip nebegerėja sąlygos, nepaisant to, kiek jie daugiau mokesčių moka. Tiesiog siūlyčiau būti nuosekliems ir pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Prašom balsuoti dėl R. Karbauskio pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 64, prieš – 9, susilaikė 23. Pasiūlymui pritarta, kaip ir siūlė komitetas.

Dėl 6 straipsnio, keičiančio 23 straipsnį, yra gautas Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. S. Gentvilo nėra. Prašom pranešėją pristatyti, ką jis norėjo pateikti, ir komiteto nuomonę. Gal galite?

T. TOMILINAS (LVŽSF). S. Gentvilas tęsia tą pačią seną logiką, kad bazinė pensija turi būti finansuojama iš Valstybės socialinio draudimo biudžeto fondo, tuo tarpu komitetas ir Vyriausybė pritarė nuostatai dėl socialinių draudimo pensijų bendrosios dalies finansavimo vien tik valstybės biudžeto lėšomis. Tokiu būdu mes iš bendrųjų mokesčių galėsime prisidėti prie pagrindinės perskirstomosios pensijos. Bus taip pat keičiama jos indeksavimo tvarka, kad jokių būdu neatsiliktų bazinė pensija nuo individualios jos dalies. Tai siūlau nepritarti šiai nuostatai.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė? Yra nepritarti, taip.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. G. Skaistė – prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties didžioji dalis mokesčių dabar keliauja gyventojų pajamų mokesčio pavidalu į biudžetą, tai jeigu mes paliktume, kad mokama tik iš „Sodros“ lėšų, tai tos pensijos būtų turbūt dvigubai mažesnės jau kitais metais. Tiesiog su dabartine įstatymo redakcija visiškai kertasi ir siūlyčiau tiesiog nepritarti, nes tai būtų visiškai nesąmonė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl S. Gentvilo pasiūlymo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 4, prieš – 44, susilaikė 52. Pasiūlymui nepritarta.

Dar vienas pasiūlymas gautas dėl 9 straipsnio „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“. Seimo nariai S. Jakeliūnas ir T. Tomilinas pateikė pasiūlymą. S. Jakeliūnas ar T. Tomilinas, kuris pristatote? T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tai, gerbiami kolegos, kaip ir minėjau savo kalboje, diskusijose Seime vyko rimtas pateikto mokesčių paketo ir pensijų reformos paketo persvarstymas. Buvo pasiektas kompromisas dėl tarifų. Ir svarbiausia, kad „Sodros“ tarifas mažėja minimaliai. Pagrindinis apmokestinimo mažėjimas bus svarstomas antradienį svarstant gyventojų pajamų mokesťį. Čia mes tiesiog techniškai įtvirtiname jau galutinį tą pasiektą kompromisą. O politiškai tai reiškia, kad mes dar turėsime galimybę diskutuoti dėl GPM tarifo antradienį. Tikriausiai čia diskusijų bus dar daugiau. O dabar reikėtų įtvirtinti tai, kas pasiekta kompromiso būdu. Komitetas pritarė iš dalies ir pateikė savo formuluoję, dėl kurios iš esmės fundamentalių prieštaravimų nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. Jūs sakėte ir komiteto nuomonę taip pat. Tad motyvai. R. J. Dagys – nuomonė prieš.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Dabar, kai komitetas ir Biudžeto ir finansų komitetas šiek tiek pakoregavo, mes šiek tiek sistemą pagerinome. Šiek tiek, atkreipiu dėmesį. Bet jina visiškai nelemia, o tas tarifas ir lemia tą žemą pakeitimo normą. Mes tiesiog neduodame papildomų pinigų. Mes tiesiog dabar atkuriamo tai, kas dabar yra, atkreipiu dėmesį, kas dabar yra. Tai kaip jūs įsivaizduojate, pensijos galėtų augti, pakeitimo norma arba, sakykim, pensijos santykinai arba realiai pradėtų augti, o ne ant popieriaus, jeigu mes papildomų pinigų į tą sistemą neįliejame arba įliejame nepakankamai? Čia yra tik *biški* toks šiek tiek *pašpakliavimas* artimiausiu laikotarpiu, bet ateičiai, kai mes agituosime mūsų anūkus ir kitus draustis, nieko tas nekeičia. Jie perspektyvą matys tokią pat liūdną. Todėl iš principo tokiems skaičiams aš nepritarčiau. Aš labai tikėčiausi, kad mes... Tuos skaičius išvis reikėtų dabar išbraukti ir Vyriausybė turėtų dar kartą persvarstyti šitą perspektyvą ir ateiti su Biudžeto įstatymo pakeitimo skaičiais, nes tie skaičiai vienareikšmiškai rodo tą, ką aš jums sakiau, – žemą pakeitimo normą. Tiesiog mes daugiau pinigų neįliejame. Tiesiog šiek tiek išgelbėjome. Kolegos ir čia stovintis kolega, ir... tiesiog šiek tiek išgelbėjo tą sistemą nuo drastiškesnių netekimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už pasiūlymą – S. Jakeliūnas. Bet jūs esate ir autorius.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamoji pirmininke. Taip, pradinis Vyriausybės pasiūlymas buvo visiškai nepriimtinas. „Sodros“ rezervas būtų minimalus ir bent kiek sulėtėjus darbo užmokesčio augimui jis būtų greitai išnaudotas. „Sodros“ vidinės problemos – motinystės, ligos

rūšių deficitas išliko ir vadinamosios bazinės pensijos perkėlimas taip pat yra šiek tiek abejotinas, todėl aš ir nepritariu „Sodros“ luboms, tačiau šitam tarifui 19,5 % tikrai reikia pritarti, nes tai yra mokesčio sujungimo, konsolidavimo esmė „Sodros“ pusėje. Alternatyvų tikrai nebeturime dabar svarstyti, o apie tai, kas kalbama, kad pakeitimo norma ir panašūs dalykai, tai čia jau yra kito masto sprendimai ir kito masto problemos. Šitame etape tikrai siūlau palaikyti šitą sprendimą ir tada judėti toliau su gyventojų pajamų mokesčio ir kitais mokesčiais klausimais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl Seimo narių S. Jakeliūno ir T. Tomilino pasiūlymo.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl komiteto sprendimo pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, kolegos, nutraukiu balsavimą. Tikrai truputėlį nuomonės buvo išsakytos, tai yra siūlymas balsuoti už komiteto... Sutinka ir teikėjai. Kadangi teikėjai sutinka, siūlymas balsuoti už komiteto suredaguotą pasiūlymą, nes iš dalies pritarė. Komitetas pritarė iš dalies ir pateikė savo naują redakciją. Siūlo me patvirtinti tą redakciją balsuojant – pritarti ar nepritarti jai.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikė 28. Pasiūlymui pritarta.

Mes aptarėme visus pasiūlymus. Ačiū pranešėjui. Dabar dėl viso įstatymo projekto. Motyvai. Prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pradedame nuo prieš? Galvojau, palauksiu.

PIRMININKĖ. Na, kol kolega nueis į savo vietą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Nors šiame įstatyme tikrai yra dalykų, kuriuos galėtume paremti, kurie buvo ir mūsų partijos programoje (kalbu apie įmokų sujungimą, apie bazinės pensijos iškėlimą), bet yra ir kitų dalykų, kurie susiję su kitais įstatymais, ir turbūt reikėtų žiūrėti į visą sistemą kompleksiškai.

Tomas kalbėjo, kad mes čia „Sodros“ reputaciją geriname ir apskritai visos pensijų sistemos reputaciją geriname, o man atrodo, kad šitais visais pakeitimais mes tiesiog silpniname I pensijų pakopą, tą valstybinę pensiją. Nors ir perkėlėme bazinę pensiją į valstybės biudžetą, papildomų pinigų, iš kurių bus mokama bazinė pensija, papildomų mokesčių pajamų neatsirado, jų tiesiog sumažėjo pagal dabartinius gyventojų pajamų mokesčio taikymo siūlymus. Iš principo mes tikrai nepageriname valstybinės pensijos, bazinės ir papildomos, mokėjimo, bet pabloginame situaciją. Mes viską perkeliame ant II pakopos, t. y. ant privačių pensijų fondų, pečių. Ir prognozės yra, kad, na, I pakopa turėtų atnešti 20 % pakeitimo normą, II pakopa apie 30 % ir atseit susidarys 50 %. Bet mes tikrai susilpniname ne tik I pensijų pakopą, mes lygiai taip pat sujaukiame ir II pensijų pakopą.

Ir aš tikrai nenustebčiau, jeigu žmonės, kurie naudojami II pensijų pakopa, nukeliautų iki Konstitucinio Teismo ir tiesiog būtų išaiškinimas, kad tas automatinis įtraukimas ir jūsų sugalvotas naujas modelis yra neteisėtas. Tiesiog nepritarčiau, nes taip mes neatnešame tikrai nieko gero, o tiesiog susilpniname tą „Sodros“ pensiją, kuri ir turėtų būti pagrindinis pensijos dalykas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, neapsigaukite.

PIRMININKĖ. Svarstymas. Po vieną nuomonę.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Nuomonių yra įvairių, ir aš pabandyčiau išdėstyti alternatyvią nuomonę. Iš tikrųjų mes šitais sprendimais stipriname I pensijų pakopą arba, kitaip kalbant, valstybinę socialinę draudimą. Tai buvo mūsų rinkimų pažadas ir mes privalome tai daryti.

Kitą savaitę mes svarstysime Pensijų kaupimo įstatymą, kur bus daugiau diskusijų apie privatų kaupimą, kaip jis bus skatinamas ir kokia jo ateitis, bet šiuo sprendimu mes pageriname „Sodros“ situaciją, nes ir bazinė pensija tampa valstybės biudžeto atsakomybe, ir, kalbant apie tarifus, bendrieji mokesčiai prisidės labiau prie bazinės pensijos negu vien tikta socialinio draudimo, negu prieš tai buvusi situacija.

Ir svarbiausia aš noriu pasakyti, kad pakeitimo normai ir apskritai pensijų dydžiui didžiausią įtaką turi mūsų atlyginimai ir tai yra mūsų didžiausias skaudulys. Sustiprinti „Sodra“ mes privalėjome, nutraukti įmokas iš „Sodros“ į privačius pensijų fondus mes privalėjome, žadėjome tai padaryti. Taip, mes diskutuosime, kaip mes toliau skatinsime kaupimą, bet „Sodra“ šiandien yra pagrindinis ir nepakeičiamas pensijų garantijos instrumentas, orios pensijų garantijos instrumentas. Mūsų visų tikslas, kad kuo greičiau augtų atlyginimai ir taip augs pensijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū už išsakytas nuomones. Balsuojame dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 64, prieš – 16, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta.

Noriu atkreipti dėmesį, kad yra sujungti projektai Nr. XIIIIP-2232 ir Nr. XIIIIP-2233. Replika po balsavimo. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas Tomai, jūs pasakėte naujieną dėl socialinio draudimo, kad pakeitimo norma priklauso nuo atlyginimo kėlimo. Pakeitimo norma yra santykinis dydis tarp vidutinio atlyginimo ir pensijų. Kylant bendram atlyginimui ir įmokoms, keliant įmokas pensijoms, išeina tas pats, nes kalbame apie santykinius dydžius. Pensijų dydis priklauso nuo amžiaus, dirbančių ir nedirbančių santykio ir įmokų pinigų kiekio – trijų, o ne atlyginimo lygio. Čia neatraskime naujų dalykų ir neklaidinkime žmonių.

PIRMININKĖ. Dabar T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už pastabą. Pritariu jums iš dalies, nes aš nežinau vargšų šalies, kur yra maži atlyginimai ir puiki pakeitimo norma. Koreliacija yra, netiesioginė, bet yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, Valstybinio socialinio draudimo lydimieji teisės aktai, ir aš kviečiu T. Tomiliną. Noriu atsiklausti jūsų, ar mes galime iš karto pateikti visų lydimųjų teisės aktų komiteto išvadas? (*Balsai salėje*) Neprieštaraujate? Neprieštaraujate. Dėkoju.

10.56 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 4, 5, 6, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2234(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2235(2), Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2236(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2237(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2238(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 391, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2239(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2240(2), Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2241(2), Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2242(2), Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2243(2), Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2244(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2245(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2248(2), Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2249(2), Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2250(2), Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2254(2), Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2255(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2256(2) (*svarstymas*)

Prašom pateikti įstatymų projektų Nr. XIIIIP-2234, Nr. XIIIIP-2235, Nr. XIIIIP-2236, Nr. XIIIIP-2237, Nr. XIIIIP-2238, Nr. XIIIIP-2239, Nr. XIIIIP-2240, Nr. XIIIIP-2241, Nr. XIIIIP-2242, Nr. XIIIIP-2243, Nr. XIIIIP-2244, Nr. XIIIIP-2245, Nr. XIIIIP-2248, Nr. XIIIIP-2249, Nr. XIIIIP-2250, Nr. XIIIIP-2254, Nr. XIIIIP-2255, Nr. XIIIIP-2256. Visus lydimuosius teisės aktus, o dar vieną lydimąjį pateiks Sveikatos reikalų komitetas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, pasistengsiu apibendrinti. Aš, jums leidus, nevardinsiu kiekvieno iš įstatymo balsavimų rezultatų. Visiems išvardintiems projektams buvo pritarta pagrindiniame Socialinių reikalų ir darbo komitete. Aš galbūt pasakysiu dėl bendros orientacijos, kad šiandien čia nėra Pensijų kaupimo įstatymo, šiandien čia nėra Bazinio dydžio kėlimo įstatymo, todėl, kad mes tuos klausimus svarstysime kitą savaitę. Dėl bazinio dydžio yra pasiūlyta pertrauka. Yra redaguojamas naujas trečias pensijų kaupimo variantas. Tai mes turėsime gražią diskusiją ir apie privatų kaupimą.

O šitiems lydimiems įstatymų projektams siūlyčiau pritarti, nes, kiek žinau, įstatymų leidėjų pasiūlymų yra tik dėl vieno Sveikatos draudimo įstatymo projekto. Kitur yra bendrų pastabų, ėjusių dėl pagrindinio įstatymo iš įvairių organizacijų. Dėl Teisės departamento išvadų dažniausiai yra atsižvelgta, kai kur, dirbant su ministerija, yra suformuluota kitokia redakcija. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar aptarsime ir kaip papildomos Neįgaliųjų teisių komisijos. Pirmininko nematau, gal galėtų gerbiamoji R. Šalaševičiūtė? Jūs esate tos komisijos narė. Įstatymo projektus Nr. XIIIIP-2241(2) ir Nr. XIIIIP-2243(2) svarstė ir Neįgaliųjų teisių komisija. Yra jų išvados. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Neįgaliųjų teisių komisija, apsvarsčiusi projektą birželio 20 dieną, pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tai buvo Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo projektas. Dabar prašom pagarsinti Socialinių įmonių...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Taip pat buvo svarstytas Socialinių įmonių įstatymo projektas. Balsavimo rezultatai: už pateiktą projektą 4, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo. Projektui taip pat buvo pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Vienas iš lydimųjų Sveikatos draudimo įstatymo projektų Nr. XIIIIP-2238, buvo svarstytas Sveikatos reikalų komitete. Pranešėjo D. Kaminsko nėra.

Yra R. Martinėlis. Gal galėtumėte ateiti į tribūną? (*Balsai salėje*) Ponas A. Vinkus, puiku. A. Vinkus. Pateikite komiteto išvadą, po to aptarsime pasiūlymą.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiami Seimo nariai, šis projektas buvo svarstytas birželio 13 dieną pagrindiniame Sveikatos reikalų komitete. Dalyvaujant visiems komiteto nariams pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dar vieną minutėlę, nepaleisiu jūsų iš tribūnos, nes dėl šio įstatymo projekto buvo gautas A. Širinskienės pasiūlymas. Kur yra ponias A. Širinskienė?

A. VINKUS (*LSDDF*). Nėra.

PIRMININKĖ. Gal jūs, gerbiamas pranešėjas, galėtumėte, kadangi komitetas nepritarė, mes turime tikrai Seime priimti sprendimą.

A. VINKUS (*LSDDF*). Kuris pasiūlymas? Seimo narė A. Širinskienė siūlo pakeisti įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamą 16 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: 2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos įmokos dydis vienam apdraustajam, draudžiamam valstybės lėšomis, 2018 metais sudaro 41 %, 2019 metais – 43 %. Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio, neįtraukiant individualių įmonių, duomenų vidurkio, o nuo 2021 metų – 6,98 % užpraeitų metų 12 mėnesinių algų dydžio. Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, komiteto nuomonė – nepritarti, nes pritarta Seimo narių D. Kaminsko, A. Kubilienės, R. Martinėlio, L. Matkevičienės, S. Tumėno, A. Vinkaus ir J. Liesio pasiūlymui. Dėl šio straipsnio, dėl A. Širinskienės pasiūlymo, norinčių kalbėti nėra.

Prašom balsuoti dėl A. Širinskienės pasiūlymo. Na, ji dabar atėjo, bet jau kolega A. Vinkus pristatė. Prašom balsuoti. Kas už A. Širinskienės pasiūlymą, balsuoja spausdami mygtuką „už“, kas balsuoja kitaip, vadinasi, balsuoja už komiteto pasiūlymą, pritariantį D. Kaminsko, A. Kubilienės, R. Martinėlio, L. Matkevičienės, S. Tumėno, A. Vinkaus ir J. Liesio pasiūlymui.

Balsavo 92 Seimo nariai: už A. Širinskienės pasiūlymą – 29, prieš – 15, susilaikė 48. Lieka komiteto nuomonė ir jų sureduotas pasiūlymas. Visi lydimieji teisės aktai kaip išvados pateikti. Yra užsirašęs dalyvauti diskusijoje M. Majauskas. M. Majauskas kviečiamas į tribūną kalbėti dėl visų lydimųjų ar pasirinkti, dėl kurio.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad daug balsavimų, pabandysiu gal šiek tiek apibendrinti tuos dalykus, kuriuos jau priėmėme ir kuriuos pakeliui mes čia, tikiu, netrukus su valdančiosios daugumos sprendimais priimsime.

Iš tiesų „Sodros“ klausimai yra neatsiejami nuo biudžeto klausimų. „Sodros“ ir gyventojų pajamų mokesčiai yra dvi pagrindinės dedamosios dalys, kurios nulemia tris dalykus: viena, kiek žmogus gauna pinigų į rankas, antra – kiek jis gaus, kai išeis į pensiją, ir, trečia – kaip atrodys valstybės viešieji finansai, iš kurių bus finansuojamos paslaugos. T. Tomilinas sakė, kad jie gelbėja „Sodrą“, bet iš tikrųjų taip nėra, nes dėl šių priimtų sprendimų valstybės socialinio draudimo biudžetas neteks 300 mln. Valstybės biudžetai neteks 1 mlrd. 600 mln., ir iš viso per trejus metus netekimas bus 1 mlrd. 900 mln. Čia joks valstybės gelbėjimas, joks „Sodros“ gelbėjimas. Iš tiesų tai kelia labai rimtą susirūpinimą, kaip bus toliau finansuojamos valstybės paslaugos – tie patys medikai, tie patys pedagogai, biudžetininkai, valstybės tarnautojai, socialiniai darbuotojai. Šis sprendimas niekaip nelemia valstybės paslaugų finansavimo. Kaip atrodys valstybė, dabar nusprendėme, matome, kad pinigų negaus, iš ko finansuoti paslaugų nelabai bus.

Antras klausimas, kaip atrodys atlyginimas į rankas? Didelė reforma, dideli pokyčiai, bet atlyginimas į rankas tų žmonių, kurie kaupė iki šiol, dalyvavo 2+2+2 ir kaups toliau, tai, pavyzdžiui, tų, kurie gauna 400 eurų, atlyginimas dėl šios reformos padidės 2 eurais 30 centų. Sutikime, tai tikrai nesprenžia jokios socialinės atskirties problemos ir tų žmonių atlyginimas dėl to niekaip nepadidėja. Tų, kurie dabar gauna 700 eurų atlyginimą, atlyginimas į rankas padidės 16 eurų 20 centų. 700 eurų, įsivaizduojame, tai yra absoliuti dauguma Lietuvos gyventojų ir tai yra arti vidutinio atlyginimo. Tų, kurie gauna vidutinį atlyginimą Lietuvoje, atlyginimas padidės į rankas 20 eurų. Galime įsivaizduoti, kad toks sprendimas niekaip nepakeis reikšmingai tų žmonių situacijos. Valstybės klausimo finansavimą aptarėme, į rankas gaunamų klausimą aptarėme. Klausimas dabar tik, kaip gyvens ateityje ir kaip atrodys visų tų žmonių pensijos?

Pirmas dalykas, į kurį labai svarbu atkreipti dėmesį, jog, keisdami šią reformą, mažindami mokesčius, ką mes padarome, mes pasakome žmonėms, kad, žiūrėkite, štai jums pinigai ir dabar nuspręskite, ar norite kausti. Deja, didelė dalis mažas ir vidutines pajamas uždirbančių žmonių, tikėtina, nuspręs, nes jiems trūksta pinigų, už ką pavalgyti, kaip gyventi, nuspręs vis dėlto nekausti. Jeigu jie nekaups, mes turime pasakyti, kokia jų pensija bus. Šiandien ministerijos pateikė labai aiškius atsakymus, jog I pakopa garantuoja 20 % pakeitimo normą, kaip gerbiamas mano kolega sakė, tai yra tolygu šiandien 180 eurų. Kaip su tokiais pinigais reikės pragyventi, aš sunkiai įsivaizduoju.

Ką mes darome ir prie ko mes einame toliau? Jeigu mes sakome, kad, gerbiamieji, nekaupkite, valstybė jums pasirūpins, bet pasirūpins taip, kad jūs gausite tik 180 eurų, tai mes einame prie to, kad kiekvieni ateinantys rinkimai bus pensijų rinkimai, nes nuo valstybės sprendimo, o ne nuo savarankiško žmogus sprendimo kausti ateičiai ir senatvei, o nuo valstybės sprendimo padidinti ar sumažinti jo pensiją priklausys jo gerovė. Šiais sprendimais mes nelemiame valstybės viešųjų paslaugų finansavimo, švietimo, socialinės, sveikatos srities, mes nelemiame dabar einamųjų pajamų ir mes, kalbėdami apie ateities pensijas, tuos ateities žmones, taip pat ir visus mus, pririšame prie valstybinės pensijos, tai valstybės finansuojamos pensijos. Mes darome žmones nesavarankiškus, žmones, kurių ateitis priklausys nuo Seimo narių gerovės, apsisprendimo ir geros nuotaikos. Man atrodo, kad tokiais sprendimais mes tikrai nereformuosime valstybės, nesukursime gerovės ir tikrai nesumažinsime socialinės atskirties. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymai yra aptarti, išvados išgirstos.

Dabar noriu pasitarti su jumis, kaip balsuosime. Ar dėl kiekvieno lydimąjo įstatymo atskirai, ar... J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš ne dėl balsavimo ir nebijokite, pertraukos neprašysiu.

PIRMININKĖ. Nebijome.

J. RAZMA (TS-LKDF). Bijote, bet tiek to.

PIRMININKĖ. Smagiau šitai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš noriu kreiptis dėl jūsų vieno neteisėto gudravimo dėl šios dienos posėdžio įforminimo. Seimo valdyba ir mes fiksavome vieną posėdį su pietų pertrauka ir numeracija buvo 1-1, 1-2, 1-9 ir t. t. Dabar staiga kompiuteriuose viskas pasikeitė ir po pertraukos atsirado

numeracija 2-1, 2-2. Tai reikštų, kad jau yra antrasis posėdis. Prašom nesukčiauti. Šiandien yra vienas posėdis, kur padaryta pertrauka dėl valstybės tarnybos iki kito posėdžio, t. y. iki antradienio. (*Balsai salėje: „...o, baisu, kas taip sukčiauja...“*)

PIRMININKĖ. Ačiū už pastebėjimus ir noriu tikrai patikslinti, ir būčiau tai pasakiusi, tikrai techninė klaida, nes jūs puikiai suprantate, ar gali būti vienas posėdis iki 18 val., 17 val. 30 min., tai natūralu. Noriu patikslinti dar kartą, kad nenumatyti posėdžiai labai dažnai, jeigu jie skelbiami visą dieną, ir būna du. Nuo to, aš manau, niekas nesikeičia. Mūsų darbas... (*Balsai salėje*) Mūsų darbas sėkmingai vykdomas toliau. (*Balsas salėje: „Mes nuo pietų eisime namo.“*)

Dabar noriu pasakyti, gerbiami kolegos, kad mes pabaigtume šitą klausimą, po to spręsimė kitus techninius ir organizacinius klausimus. Seimo valia priimti sprendimą. Atsiprašau, čia man dingio...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos ar galima, pirmininke?

PIRMININKĖ. Noriu paklausti, ar dėl lydimojų teisės aktų mes balsuojame dėl visų kartu, ar dėl kiekvieno atskirai?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atskirai.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis M. Majauskas prašo, kad dėl kiekvieno lydimojo teisės akto balsuotume atskirai. Mūsų valia tą ir daryti.

Skelbiu – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2234(2). Svarstymas. Motyvai. Dar kartą M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Man atrodo, kad mes vėlgi didelę dalį valstybei svarbių klausimų darome skuba ir žinome, kas skubų darbą veja, dažnai po to rezultatas būtų toks, jog grįžtame ir taisome dalykus, kuriuos priėmėme. Tikrai nuoširdžiai esu įsitikinęs, kad ne visi Seimo nariai iki galo žino, dėl ko balsuoja. Taip yra ne todėl, kad negerai Seimo nariai ar nenori įsigilinti, o todėl, kad nėra sudarytos galimybės įsigilinti į visus įstatymų projektus, juos išdiskutuoti su visuomene ir priimti reikalingus sprendimus.

Noriu pakartoti, kad sprendimai, kurie bus priimti šiandien, turės reikšmingą įtaką valstybės finansams. Per trejus metus valstybės finansai, taip pat ir „Sodros“ biudžetas, neteks 1 mlrd. 900 eurų. Gerbiamieji, prisiminkite 2007 metus, kai buvo iššvaistytas „Sodros“ rezervas, buvo išleisti valstybės biudžeto pinigai. Ar mes neiname tuo pačiu keliu čia išleisdami per trejus metus beveik 2 mlrd. eurų? Tai yra tikrai labai reikšmingos sumos.

Antras dalykas, į kurį noriu atkreipti dėmesį, kad gyventojų pajamos į rankas dėl šių sprendimų padidės labai nereikšmingai. Tiems, kurie gauna vidutinį atlyginimą, padidės nuo 15 iki 20 eurų. Tai niekaip nesprendžia jų gerovės klausimo.

Trečias dalykas – ateities pensijos. Mes ir toliau sakome, kad nepasiremkite savarankišku kaupimu, nekaupkite ateičiai, palikite tai valstybei, valstybė jums mokės 180 eurų. Kaip žmogui reikės išgyventi su 180 eurų pensija ateityje?

Aš kviečiu labai rimtai susimąstyti ir pagalvoti, ar tikrai galima paremti šią reformą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvų su kita nuomone... Kitos nuomonės išsakymo nėra. Prašome balsuoti dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo kaip lydimojo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 61, prieš – 5, susilaikė 33. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Jaučiu didelę atsakomybę, kadangi Seniūnų sueiga buvo patikėjusi man pirmininkauti Seniūnų sueigai šią savaitę...

PIRMININKĖ. Taip.

J. OLEKAS (LSDPF). ...ir puikiai prisimenu, kaip vakar pristatėme šios dienos posėdį, kad nenumatytas neeilinis vienas posėdis su visa darbotarke. Aš tikrai nenoriu kaltinti dabar mūsų Sekretoriato žmonių, kas čia taip pasielgė, nes, kiek žinau, valdybos tikrai nevyko joks kitas posėdis, valdybos buvęs sprendimas nėra pakeistas.

PIRMININKĖ. Nėra pakeistas.

J. OLEKAS (LSDPF). Kadangi aš pasirašinėju Seniūnų sueigos dokumentus, kuriuose parašyta, norėčiau, kad tos klaidos nebūtų, būtų atsiprašyta tų žmonių, kuriems čia buvo pavesta tą padaryti, ir dirbtume pagal priimtą, Seniūnų sueigoje gautą informaciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taip ir bus dirbama, pagal valdybos priimtą sprendimą, kurį pamatė Seniūnų sueiga ir jam pritarė, nors nenumatytas posėdis, kaip žinote, yra skelbiamas... (*Balsai salėje*) Taip, norėjome išties, kolegos, dirbti racionaliai, daug. Juo labiau laikas yra tas pats, tik jūsų politiniai niuansai verčia kai kada pagalvoti apie norą ir atsakomybę. Bet tai paliksime kiekvienam asmeniškai pamąstyti. Dirbame pagal nustatytą tvarką.

J. Razma – dar dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Reikia suprasti, kad numeracija bus sutvarkyta.

PIRMININKĖ. Numeraciją sutvarkysime, kaip buvo pradžioje.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Laikysime, kad Sekretoriatas pasavivaliavo ir padarė iš vieno posėdžio du, sukeisdamas...

PIRMININKĖ. Laikysite, kad R. Baškienė suklydo ir atsiprašo tų, kuriems nepatiko, kad reikia dirbti atsakingiau ir ilgiau. Gerai, kolegos, priimkite mano atsiprašymą, tęsiame toliau.

Lydymasis – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo projektas. Galime bendru sutarimu? Negalime, balsuojame. Prašom.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 60, prieš – 1, susilaikė 36. Pritarta po svarstymo.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2236(2). Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 59, prieš nėra, susilaikė 30. Pritarta po svarstymo.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2237. Prašome balsuoti, nes norinčių kalbėti nėra.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 59, prieš nėra, susilaikė 30. Pritarta po svarstymo.

Sveikatos draudimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2238. Norinčių kalbėti nėra, prašome apsispręsti... Yra A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, visi žinote, kad valstybės įmoka savo dydžiu labai atsilieka nuo dirbančiųjų įmokos, o valstybės draudžiami asmenys kaip tik yra tie žmonės, kuriems daugiausia reikia sveikatos priežiūros paslaugų, tai pensininkai, vaikai, neįgalieji ir kitos panašios žmonių grupės. Kadangi valstybės įmoka yra labai maža, tai šiomis įmokomis padengiama mažiau negu pusė jiems suteikiamų sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų, kita jų dalis kompensuojama surinktomis dirbančiųjų įmokomis. Kviečiu pritari šiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame, nes kiti nenori išsakyti nuomonių.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 61, prieš nėra, susilaikė 27. Po svarstymo pritari Sveikatos draudimo įstatymo projektui. S. Jovaiša. Dėl vedimo tvarkos. Prašom, kolega.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Tas, kuris pasiūlė, jo jau nėra salėje, aš manau, galime nuo šios vietos balsuoti už visus likusius, nes tendencija balsavimo, man atrodo, jau yra įprasta, ir jeigu galima būtų, balsuojame už visus likusius.

PIRMININKĖ. Yra pasiūlymas. Gerbiami kolegos, ar galime balsuoti už visus likusius lydimuosius teisės aktus, o tai būtų... Sutariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Šį kartą ir R. Baškienė negudraus. Ačiū.

Įstatymų projektai Nr. XIIIIP-2239, Nr. XIIIIP-2240, Nr. XIIIIP-2241, Nr. XIIIIP-2242, Nr. XIIIIP-2243, Nr. XIIIIP-2244, Nr. XIIIIP-2245, Nr. XIIIIP-2248, Nr. XIIIIP-2249, Nr. XIIIIP-2250, Nr. XIIIIP-2254, Nr. XIIIIP-2255, Nr. XIIIIP-2256. Dėl jų norinčių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti ir balsuoti. Tuoj jungiame. Net technika stringa, kai mes tiek daug norime kartu balsuoti. Tuoj turime sužymėti visus.

Balsavimo rezultatai: 93 Seimo nariai balsavo, už – 59, prieš – 1, susilaikė 33. Visiems mano išvardintiems įstatymų projektams po svarstymo pritari.

Gerbiami kolegos, D. Gaižauskas nori pasiūlyti dėl vedimo tvarkos? Ne. Galime dirbti toliau? Mokesčių administravimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2208. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Dėl vedimo tvarkos. Išties frakcijos vardu prašome nesvarstyti Baudžiamojo kodekso, Kriminalinės žvalgybos ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisų. Kodėl? Todėl, kad iš tiesų labai daug kyla klausimų, nes ne tik kad jie, šios pataisos patekusios iš užpraeito Seimo, bet esmė ta, kad gal ir idėja atrodo skamba ir labai gerai, kad kriminalizuojama mažesnis kiekis kontrabandos, t. y. nuo 150 iki 250 MGL, ir atsiranda Baudžiamajame kodekse pirmoji dalis. Bet tai yra nesunkus nusikaltimas ir tai automatiškai eliminuoja galimybę tokios veiklos atžvilgiu vykdyti kriminalinę žvalgybą. Tai, kadangi labai daug painiavos, prokuratūros

atstovai sako, kad išties tokio neapgalvoto įstatymo geriau būtų nepriimti, tai mūsų frakcija prašo net STT antikorporacinio vertinimo ir šiandien visai net nesvarstyti posėdžio metu.

PIRMININKĖ. Dabar tik noriu paklausti ir suteikti visišką aiškumą. Prašom likti prie mikrofono. Ar mes nesvarstome ir pagrindinio, ar jūs siūlote?..

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Tik šių trijų.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote nesvarstyti lydimųjų teisės aktų.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Lydimųjų, projektas Nr. XIIIIP-2207...

PIRMININKĖ. Administracinių nusižengimų, Baudžiamojo kodekso ir Kriminalinės žvalgybos. Ar garbusis Seimas sutinka svarstyti pagrindinį ir nesvarstyti lydimųjų trijų teisės aktų? (*Balsai salėje*) Jūs turėte svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitetas, bet, matyt, tą padarys eigoje. Kolegos, galime pritarti, kad pagrindinį mes svarstome, išklausome išvadas, diskusijos, o lydimieji kaip ir visada eis atskirai? Ar yra dar kokių neaiškumų? J. Sabatauskas dėl to paties? J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tik noriu priminti, šie projektai turi ilgą istoriją. Dar 2008–2012 metų kadencijoje Vyriausybė teikė projektus, kurie buvo gražinti po to tobulinti. Po to šis projektas, kurį mes dabar svarstome, tai yra 2012–2016 metų Vyriausybės teiktas, yra ministro J. Bernatonio teikti projektai. Ir kur šiandien mes kriminalizuojame smulkiają kontrabandą, kur šiandien yra baudžiami žmonės pagal Administracinių nusižengimų kodeksą, jau mes pakeliame į Baudžiamąjį kodeksą. Vadinasi, mes smarkiai sugriežtiname, nes buvo tik administracinė, bet kai kurie kolegos nori šaudyti iš patrankų į mašalus, netgi ne į žvirblius – į mašalus, nes kriminalinės...

PIRMININKĖ. Aišku.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...žvalgybos taikymas tiems, kurie žiguliukais, opeliukais ir pasatais veža tą smulkiają kontrabandą, tiek pabrangins tą procesą...

PIRMININKĖ. Gerbiamas Juliau, mes jau dabar diskutuojame dėl šitų įstatymų esmės, turinio. Gerbiami kolegos! (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ne, ne, ne, aš neginu. Aš pritariu kriminalizavimui.

PIRMININKĖ. Nutraukiu diskusijas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tačiau nedarykite sunkaus ar apysunkio...

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, mes nediskutuojame dėl lydimųjų teisės aktų turinio. Klausimas yra tik vienas: ar galime dabar svarstyti pagrindinį įstatymo projektą ir, nesvarstant šitų, ar kas nors keičiasi, ar tiesiog viskas gerai? Prašau. Tuoj pat paprašysiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkės. Pagrindinis čia buvo Biudžeto ir finansų komitetas. (*Balsai salėje*) Mokesčių administravimo pagrindinis.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tikrai nieko neatsitiks, nes įsigaliojimas yra numatytas nuo sausio mėnesio. Manau, tikrai būtų tikslinga nesvarstyti, tuo labiau kad ir Generalinė prokuratūra aiškiai mūsų komiteto posėdyje pasakė, kad jau geriau jokio įstatymo negu toks, kokį jie mato dabar.

PIRMININKĖ. Supratome. Kolegos, yra į darbotvarkę įrašyti lydimieji. Mes išgirdome argumentus. Lydimųjų įstatymų projektų tada siūlome nesvarstyti, o pagrindinį – Mokesčių administravimo, kurio pagrindinis komitetas yra Biudžeto ir finansų komitetas, siūlome svarstyti. Ar pritariame?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke!

PIRMININKĖ. Prašom. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Nelabai suprantame, kokia buvo komiteto išvada. Jeigu jau buvo komitetuose apsvarstyta, atėjo į salę, tai gal būtų galima (...) tą išvadą. Kas per diskusija vyko komitete? Pritarta, perkelta į plenarinį, o dabar reikia išbraukti!

Gerbiami kolegos, aš gal tada siūlyčiau, kad ir gerbiama A. Širinskienė turėtų galimybę visą paketą dar kartą išdiskutuoti, aptarti. Tiesiog darome šito klausimo svarstymo pertrauką.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, atkreipiu jūsų dėmesį dar kartą, kad pagrindinis įstatymo projektas – Mokesčių administravimo, jo pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Viešųjų pirkimų, Labdaros ir paramos...

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerai. O tai...

PIRMININKĖ. ...Pridėtinės vertės, Pelno mokesčio įstatymų projektus galima svarstyti, o buvo pasiūlyta prie to paties įstatymo svarstyti kaip lydimojus, dėl kurių kolegos sako – šiandien

jų nesvarstyti ir tiesiog tuos lydimuosius išbraukti iš darbotvarkės. Todėl nutraukiau diskusijas ir manau, kad prašysiu Seimo apsispręsti...

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos, jeigu galima.

PIRMININKĖ. Prašom. Dėl vedimo tvarkos – R. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Ar aš teisingai supratau, kad pagrindinėje, kai buvo pateikta gerbiamo D. Gaižausko pasakymas, kad būtent tokių baudų įvedimas... sukelia problemas tų baudų dydis? Jeigu mes atskirai baudas patvirtinsime, tai tada tos problemos atsiranda. Jūs taip argumentavote.

PIRMININKĖ. Mes sutarkime – dėl turinio nediskutuojame. Kolegų pasiūlymas yra nesvarstyti ir J. Sabatausko, ir D. Gaižausko, ir kitų lydimųjų projektų Nr. XIIIIP-2207, Nr. XIIIIP-2697, Nr. XIIIIP-2700, bet svarstyti tą pagrindinį, kurio eilė jau ir atėjo. Mes truputį anksčiau galbūt iššokome su šiuo pasiūlymu.

Gerbiami kolegos, aš kviečiu Mokesčių administravimo įstatymo projekto išvadas pateikti A. Palionį, nes mums netrukdo ką tik išsakyti argumentai svarstyti šį įstatymo projektą.

11.29 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2208(2) (svarstymas)

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Mokesčių administravimo įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvads.

Balsavimo rezultatas – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. M. Majauskas nori kalbėti? Atsisakote. Norinčių kalbėti diskusijoje nėra.

Motyvai, nes pasiūlymų nebuvo gauta. Jungiame motyvus. M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų eina visas paketas: dalis šiandien, dalis vėliau, bet jeigu juos galima taip pavadinti, kaip pavadino baltaisiais finansais, skaidrinimas ir šešėlio mažinimas – tai iš esmės teisinga kryptis, nors ir nesprendžia pagrindinių problemų, kad didžioji dalis šešėlio yra dėl darbo santykių ir mokėjimo vokeliuose. Tačiau ką lemia šie įstatymai? Kelis nedidelius dalykus, kuriems, matyt, reikėtų pritarti. Viena dalis yra galimybė susimokėti mokesčius, jeigu juos pamiršai, pavėlavai, prisiminei ir susimoki, ir tokia kaip vienkartinė galimybė nemokėti baudos, nes ir šiaip anksčiau nemokėjai baudos, jeigu pats prisiminei, bet esi atleidžiamas nuo delspinigių.

Kitas dalykas, kad mokesčių administravimas iš esmės tikrai pagerėjo, visos automatinės sistemos veikia pakankamai gerai, rizikos vertinimų sistemos irgi veikia neblogai, todėl nereikia penkerių metų, norint įvertinti fizinio asmens gebėjimus mokėti mokesčius ir ar tinkamai sumokėjo tuos mokesčius. Yra trumpinami senaties terminai fiziniams asmenims, taip pat vykstantiems individualią veiklą: tikrins ne už penkerius metus, o už trejus metus, tai tikrai nėra blogai. Taip pat labai svarbu, kad tie žmonės, kurie piktavališkai nemoka mokesčių, negalės tam tikrą laikotarpį dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir yra įvedama tokia nauja kartelė, naujas kriterijus – patikimo mokesčio mokėtojo konceptas. Pagal tai, jeigu jis neatitiks, turės palaukti tam tikrą atšalimo laikotarpį tam, kad galėtų vėl dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Taip pat keli dalykai, kurie labai svarbūs, yra galimybė atskaityti iš gyventojų pajamų mokesčio tam tikras išlaidas, kurios paprastai yra šešėlyje, t. y. remonto: būsto remonto, automobilio remonto darbai. Čia yra tikrai labai geras dalykas, ypač rajonuose, regionuose, bet atkreipsiu dėmesį, kad miestuose didžioji dalis ir mūsų kolegų Seimo narių automobilius veža į „Toyota“, „Honda“ ir dar kokį nors servisą...

PIRMININKĖ. Laikas, jau kolega!

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). ...ir mes tikrai sumokame visus mokesčius ir dėl šio priimto sprendimo tiesiog papildomai į kišenę gausime dar 300 eurų per metus. Gal ir nėra blogai, bet tikrai nėra būtina.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl Mokesčių administravimo įstatymo projekto.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta.

11.33 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46, 92 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2209(2) (svarstymas)

Lydimieji teisės aktai. (*Balsai salėje*) Kviečiu A. Palionį. Viešųjų pirkimų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2209.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Taip pat...

PIRMININKĖ. Labai atsiprašau, P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Aš labai prašau į protokolą įrašyti, kad esu už.

PIRMININKĖ. Į protokolą – P. Urbšys balsavo už. Taip ir supratome. Atsiprašome.

A. PALIONIS (LSDDF). Nieko tokio. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis taip pat svarstė ir Viešųjų pirkimų įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento pateiktas pastabas bei Audito komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Audito komiteto išvada. Gal galėtų N. Puteikis pagarsinti Audito komiteto išvadą dėl Viešųjų pirkimų įstatymo projekto?

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Audito komitetas už – 5, niekam nebalsavus prieš ir nesusilaikius pritarė šio įstatymo redakcijos projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bendroji diskusija. Norinčių dalyvauti nėra. Vėlgi kviečiu komiteto pranešėją A. Palionį. Aptarsime gautus pasiūlymus. Dėl 2 straipsnio buvo Audito komiteto pasiūlymas.

A. PALIONIS (LSDDF). Komitetas tam pasiūlymui pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar Audito komitetas sutinka? Gerbiamas pranešėjau Nagli Puteiki, gal jūs galite pakomentuoti, ar sutinka Audito komitetas su Biudžeto ir finansų komitetu?

A. PALIONIS (LSDDF). Yra Audito komiteto pirmininkas.

PIRMININKĖ. Yra. Ačiū. Ponia I. Šimonytė liudija, kad pritarta iš dalies ir juos tai tenkina.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra gautas Audito komiteto pasiūlymas.

A. PALIONIS (LSDDF). Komitetas taip pat pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar Audito komiteto pirmininkė?..

A. PALIONIS (LSDDF). Argumentai yra tie patys, nes tai yra susiję. Tą informaciją tirs...

PIRMININKĖ. Susiję ir sutinka.

A. PALIONIS (LSDDF). ...Valstybinė mokesčių inspekcija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl 4 straipsnio yra gautas Audito komiteto pasiūlymas.

A. PALIONIS (LSDDF). Į jį taip pat komitetas atsižvelgė ir pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Komiteto pirmininkė liudija, kad sutinka. Ir dar vienas Audito komiteto pasiūlymas. Čia įstatymo pabaigoje.

A. PALIONIS (LSDDF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Komiteto pirmininkė neprieštarauja ir sutinka su Biudžeto ir finansų komiteto argumentais. Dėkoju. Pasiūlymai aptarti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 78, prieš nėra, susilaikė 12. Pritarta po svarstymo.

11.37 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2210(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis teisės aktas – Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2210. Biudžeto ir finansų komiteto išvada. A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis svarstė, ir komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas bei komiteto išvadas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nėra. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Bendru sutarimu galime? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašom.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 78, prieš – 1, susilaikė 11. Pritarta po svarstymo.

11.38 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2211(2) (svarstymas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. A. Palionis. Biudžeto ir finansų komiteto išvada.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Taip pat, kaip lydimąjį projektą, Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė kaip pagrindinis. Komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti nėra. Galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje*) Balsuokime. K. Masiulis siūlo balsuoti.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 14. Pritarta po svarstymo.

11.39 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2212(2) (svarstymas)

Ir dar vienas lydimasis – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 46³ straipsniu įstatymo projektas. Prašom. A. Palionis. Biudžeto ir finansų komiteto išvada.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis svarstė šį įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame po svarstymo dėl Pelno mokesčio įstatymo.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta. Kaip ir sutarėme, 3 įstatymo projektai, kurie yra darbotvarkėje, kurią jūs puikiai sekate, dėkoju už tai, dabar nesvarstomi.

11.40 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30, 31 straipsnių, II ir III skyrių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2213(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30, 31 straipsnių, II ir III skyrių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2213(2). A. Palionis, Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas. Svarstymas.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Akcizų įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas – nuomonė už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kviečiu palaikyti šį pateiktą Vyriausybės ir komiteto patobulintą siūlymą. Iš esmės nuosekliai yra didinami akcizai tabako gaminiams. Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiuo metu jau yra rizika, kad, didinant akcizus, didėja ir šešėlinė rinka. Tai apie ateities didinimus turėtume galvoti labai atsargiai, bet vienas dalykas, į kurį norėčiau ypač atkreipti dėmesį,

kad dabar įvedame reikšmingą mokestį ir elektroninių cigarečių skysčiui. Tai yra tikrai toks pavojingas reikalas stebint jaunimą, nes tos elektroninės cigaretės, kaip žinome, neskleidžia jokio kvapo ir labai dažnai jaunimas prie mokyklų gatvėse rūko.

Didindami akcizą, mes mažinsime prieinamumą šių cigarečių ir labai svarbu, kad ne tik Lietuva įvestų akcizus ir mokesčius elektroninėms cigaretėms, bet ir kitos Europos Sąjungos šalys, nes net 12 dar kol kas netaiko jokio akcizo elektroninėms cigaretėms, kas reiškia, kad Lietuvoje mes galėsime nesudėtingai importuoti jas be akcizo iš kitų šalių. Bet pirmas žingsnis yra teisingas ir reikia tikėtis, kad kitos šalys seks taip pat.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Prašome balsuoti dėl Akcizo įstatymo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už 79, prieš nėra, susilaikė 16. Po svarstymo pritarta.

Gerbiamieji Seimo nariai, mes lenkiame laiką ir tikriausiai jūs neprieštaraujate, kad nebežiūrime pagal nustatytas valandas. 15 val. 20 min. turėtų būti Gyventojų pajamų mokesčio 34 straipsnio įstatymo projektas. Ar galime svarstyti jį dabar? Galime.

11.44 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-779(3) (svarstymas)

Bendru sutarimu dirbame toliau. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. S. Jakeliūnas, Biudžeto ir finansų komiteto išvada.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamoji pirmininke. Komitetas svarstė kelis kartus įstatymo projektą. Buvo keli siūlymai, jie buvo modifikuoti. Galų gale birželio 13 dieną komitetas nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgdamas į Seimo narių T. Tomilino, V. Bako ir N. Puteikio gegužės 25 dieną pateiktą pasiūlymą, kuriam komitetas pritarė, ir taip pat pritarė komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: 8 – už, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą prašau pagarsinti A. Norkienę.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gera diena, mieli kolegos. Dėkoju posėdžio pirmininkei. Kaip papildomas komitetas svarstėme gegužės 16 dieną. Siūlome pagrindiniam komitetui pritarti įstatymo projektui ir tobulinti jį, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento antrą, trečią, ketvirtą, penktą ir šeštą pastabas bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymus.

Balsavome: 8 – už ir susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvada pagarsinta.

Diskusija. V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiuo įstatymu siūloma stiprinti profesinių sąjungų veiklą, sukurti prielaidas, kad didėtų visuomenės išitraukimas ir žmonių derybų galia. Siūlome, kad kiekvienas dirbantis Lietuvos žmogus galėtų prisidėti prie profesinių sąjungų veiklos stiprinimo skirdamas 1 % nuo savo pajamų mokesčio. Iš tiesų po diskusijų su Vyriausybe, komitetuose su kolegomis įstatymas šiek tiek pakito ir mes siūlome šiuo atveju nepriešinti nei partijai... nei tų įprastų 2 %, kuriuos galima skirti nevyriausybinėms organizacijoms, darželiams, mokykloms, ir atskirai numatyti, kad 1 % galėtume skirti profesinių sąjungų veiklai. Iš tikrųjų turime galimybę pritardami šiam projektui paskatinti apskritai naujos kartos profesinių sąjungų atsiradimą, veiksmingą ir efektyvų darbuotojų atstovavimą, paremti šiuo metu efektyviai veikiančias profesines sąjungas ir efektyviai atstovaujančias darbuotojams.

Kaip žinote, šiuo metu darbuotojų išitraukimas į profesinių sąjungų veiklą nesiekia net 10 %. Mes dažnai kaltiname dėl to pačias profesines sąjungas arba žmones, bet tai nėra vien profesinių sąjungų arba darbdavių problema. Tai yra problema, kuri šiaip jau mažina mūsų žmonių socialinį saugumą, mūsų verslo konkurencingumą. Tai, kad turime menką derybų galią, kenčia ne tik privatus, bet ir viešasis sektorius. Jei mes siekiame tapti konkurencingiausia valstybe regione, aukštųjų technologijų šalimi, turime ugdyti talentingus žmones, juos išsaugoti, pritraukti ir tam reikalinga tinkama aplinka, kurioje darbuotojas jaustųsi oriai, saugiai, kur būtų teikiamos kokybiškos viešosios paslaugos.

Iš tikrųjų Lietuvoje per šį laiką nepavyko sukurti stiprių darbuotojų atstovavimo tradicijų, sukurti galbūt sėkmingų socialinės partnerystės pavyzdžių, nes, tiesą sakant, šiandien tapti profesinės sąjungos lyderiu arba vystyti tą veiklą nėra paprasta. Tu turi pasirinkti tarp to, kam tu tarnauji – ar nariams, ar vis dėlto ieškai kokių nors ypatingų sąlyčio taškų su atskirais valdžios pareigūnais, politikais. Šiandien, iki šiol egzistuojanti profesinių sąjungų rėmimo sistema, tiesą sakant, yra antikonstitucinė. Tą pripažino Konstitucinis Teismas. Lietuva, atkūrusi nepriklausomybę (aš čia dabar pasidomėjau), skyrė profesinių sąjungų veiklos stiprinimui ir naujų kūrimuisi, pabrėžiu, turto vertė, kuri buvo skirta atkūrus nepriklausomybę, daugiau negu 77 mln. litų, tas turtas buvo iššvaistytas, išdraskytas, žmonės buvo supriešinti ir, aišku, tai atsitiko nebe kai kurių ir iš čia esančių, ypač kairėje, politikų trumparegiškų veiksmų. Mūsų siūlymas yra padaryti taip, kad profesinės sąjungos tarnautų savo nariams, kad jos būtų suinteresuotos, kad nariai jas išlaikytų, o ne kad kokie nors atskiri politikai arba ministrai iš įvairių programų užslėpdami finansuotų vienas, kurios geresnės, kitų nefinansuotų, o mes galų gale visi dėl to pralaimėtume. Profesinės sąjungos lyderiai, kurie nori iš tiesų sąžiningai atstovauti žmonėms, susiduria ne tik su finansinių išteklių problema, bet ir su tam tikrais stereotipais, kurie marginalizavo profesines sąjungas būtent dėl tų skandalų... ir dėl to draskymosi dėl kai kuriems lyderiams patikėtų turtų, apie kuriuos mes girdėjome. Šiuo teisės akto projektu mes siūlome suomių devintojo dešimtmečio pavyzdžiu pradėti naują profesinių sąjungų...

PIRMININKĖ. Pone Vytautai, laikas!

V. BAKAS (LVŽSF). ...veiklos paskatas. Iš esmės suteikiant galimybes kiekvienam žmogui prisidėti prie jų veiklos stiprinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Stasį... Atsiprašau, gerbiamas Stasy, ačiū, kad jūs jau ateinate. Yra gauti pasiūlymai ir juos dabar svarstysime.

Dėl 1 straipsnio, 34 straipsnio pakeitimo, yra gautas Seimo nario T. Tomilino pasiūlymas. T. Tomilinas atsisako ir neprašo svarstyti.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš pritariu komiteto formuluotei. Atsisakau.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas pritaria komiteto formuluotei ir neprašo svarstyti.

Yra gautas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Iš dalies pritarta. Ar norite ką nors daugiau pakomentuoti?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Vyriausybė galų gale pritarė suderintam pasiūlymui, komitetas, jau įvertinęs ir modifikuotą Seimo narių siūlymą, pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimo nariai M. Majauskas, A. Armonaitė ir M. Navickienė pateikė pasiūlymą dėl 1 straipsnio – pakeisti 34 straipsnio 3, 4, 5 dalį.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jau galiu pristatyti?

PIRMININKĖ. Prašau. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kad suprastume, kokioje šiandien esame situacijoje, tai 2 % gyventojų pajamų mokesčio gali būti skiriami labdaros ir paramos fondams, t. y. „Vaikų linijai“, „Jaunimo linijai“, Paramos vaikams centrai, tai pat dalis tų pinigų gali būti skiriama profesinėms sąjungoms, t. y. 2 % numatyti, juos profesinės sąjungos gali gauti kalbėdamos su savo nariais, jog juos skirtų. Išskirtos papildomai yra politinės partijos. Taigi, 2 % – labdaros ir paramos fondai bei profesinės sąjungos ir 1 % gali būti skiriamas partijoms. Čia dabar kažkodėl stengiamasi ir norima išbraukti profesines sąjungas ir duoti joms dar 1 %. Kam tai daryti? Kodėl mes turime jas iškelti aukščiau už labdaros ir paramos fondus ir padaryti kaip atskirą sekciją, kad jos gautų atskirą 1 %.

Mes siūlome to nedaryti, mes sakome, kad ne profesinės sąjungos yra svarbiau, o labdaros ir paramos organizacijos yra daug svarbiau nei profesinės sąjungos, ir siūlome, jog labdaros, paramos fondai galėtų pretenduoti į visus 3 %, neišskiriant profesinėms sąjungoms papildomo 1 %. Tai, kas dabar vyksta, gerbiamieji, man atrodo, vėl panašu į politinę korupciją, čia su partijų finansavimu buvo perkami, na, galimai perkami balsai mokesčių reformai, dabar šiuo įstatymo projektu yra nusiperkami galimai balsai, toks palaikymas ir profesinių sąjungų – jūs būkite ramios, kol mes leidžiame valstybės pinigus.

PIRMININKĖ. Komitetas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Pirmiausia norėčiau atsiriboti nuo tokių teiginių, kuriuos ką tik išgirdome, o komiteto nuomonė yra nepritarti, nes, kaip ir buvo jau minėta, komitetas pritarė Seimo narių T. Tomilino, V. Bako ir N. Puteikio pateiktam siūlymui profesinėms sąjungoms numatyti galimybes atskirai 1 % skirti politinei partijai, kaip yra dabar, ir atskirai papildomai 1 % profesinei sąjungai, profesinėms sąjungoms nutraukiant galimybę skirti 2 %, numatytus pagal 34 straipsnio 3 dalį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai. A. Kubilius už M. Majausko, A. Armonaitės ir M. Navickienės pasiūlymą.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš noriu priminti, kad politinės partijos turi šią teisę į 1 % GPM, todėl kad visa kita parama joms yra draudžiama gauti iš privačių asmenų, juridinių asmenų ar dar ko nors. Todėl ir buvo pasiektas toks sutarimas, kad politinės partijos, gaudamos tam tikrą dotaciją iš valstybės biudžeto, kartu turėtų teisę pretenduoti į tą 1 %. Profesinės sąjungos, kitos labdaros institucijos iš tikrųjų yra finansuojamos visai kitais mechanizmais, ir todėl tai, ką dabar pasiūlė valdantieji, iš tikrųjų yra sunkiai suprantama arba būtų galima įvardinti kaip dar vieną pasikėsinimą į politines partijas. Iš kitos pusės, yra visiškai neaišku, kodėl profesinės sąjungos yra išskiriamos iš kitų visuomeninių organizacijų, kūrybinių sąjungų ar dar kokių nors? Todėl pasiūlymas, kurį pateikė M. Majauskas, yra visiškai logiškas. Jeigu jau darome dėl ko nors, dėl visuomeninių organizacijų koki nors sprendimą, tai tada siūlome tą sprendimą dėl visų panašių organizacijų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Dėl motyvų prieš pasiūlymą galiu kalbėti?

PIRMININKĖ. Taip, dėl motyvų prieš pasiūlymą.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Dėl motyvų prieš pasiūlymą. Aš norėčiau pasiremti Konstitucija. Gerbiamasis A. Kubilius nepasako, kad Konstitucija kaip tik ir išskiria atskiru terminu nevyriausybinės organizacijas, politines partijas ir profesines sąjungas, kurios rūpinasi Lietuvos žmonių darbo interesų atstovavimu. Su Konstitucija čia yra viskas gerai.

Dabar einame prie pono M. Majausko siūlymo. Aš suprantu, kad dalis žmonių dešinėje pusėje labai rūpinasi fondais, kuriuos dažniausiai kuria turtingi žmonės. Viskas suprantama. Bet iš tikrųjų pirma reikia pasirūpinti neturtingų žmonių interesų atstovavimu, jų įnašais į tuos darinius, kurie padeda kelti atlyginimus. Mūsų didžioji problema yra migracija ir atlyginimai, mes tą didžiąją problemą turime spręsti. Jeigu turite kitokių siūlymų, nei labai aiškiai išdėstė V. Bakas, kodėl to reikia, kodėl profesinėms sąjungoms reikia naujo starto, atsinaujinimo, perkrovimo, jeigu norite... Iš tikrųjų motyvų daugiau mūsų pusėje. Taip, yra papildomas skatinimas žmones jungtis, nes didžioji dalis tų 2 % lėšų nueina biudžetinėms įstaigoms. Čia vėl jūsų buvę sprendimai, neatsimenu, kas priėmė tuos sprendimus, kad galės į 2 % paramą ir biudžetinės valstybės įstaigos pretenduoti. Bet mes tos situacijos nekeičiame. Rastas kompromisas, politinės partijos nenukentčia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos, balsuojame dėl M. Majausko ir kolegijų A. Armonaitės ir M. Navickienės pasiūlymo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už pasiūlymą 30, prieš – 37, susilaikė 28. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl vedimo eigos ar motyvai po balsavimo?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Replika po balsavimo.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, replika po balsavimo.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Kolega T. Tomilinas kalbėjo, jog labdara ir parama yra skirta turtingiems finansuoti. Aš niekaip nesuprantu, kodėl ji vadinasi labdara. Nes aš visą laiką įsivaizdavau, kad labdaros ir paramos fondai tokie, kaip „Jaunimo linija“, „Vaikų linija“, iš tikrųjų yra skirti padėti tiems žmonėms, kurie yra bėdoje, kuriems yra labai sunku, o ne tiems žmonėms, kurie gyvena gerai ir kuriems nereikia jokios pagalbos. Tai skirtingai, nei kad čia dabar bandoma išskirti, kad profesinės sąjungos tai yra ta sritis, kuri būtų iškelta virš visų ir turėtų gauti papildomą atskirą lentelę, lentynėlę, iš kurios galėtų finansuotis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikos išsakytos. Dėl viso. A. Navickas. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš tai norėjau padėkoti kolegoms, kad nugalėjo proto balsas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl viso įstatymo projekto, prašom, motyvai. V. Bakas – už.

V. BAKAS (LVŽSF). Dar kartelį norėčiau pakviesti balsuoti už projektą, kuris paskatins žmonių derybų galią.

Ponui M. Majauskui noriu pasakyti, kad nėra kam įtikti, mes neturime profesinių sąjungų, mes turime jas sukurti, turime sukurti derybinės galios tradicijas ir teks visiems susitelkti. Ir, tiesą sakant, jeigu jūs, netgi būdamas dešinysis, siejate profsąjungas su kaire, jūs labai klystate. Nuvažiuokite į didžiąsias sostines, pamatysite, kad į profesines sąjungas buriasi žmonės, dirbantys geriau apmokamą darbą, remiantys liberalias jėgas, taip pat vienijasi remiantys kairiųjų jėgas. Profsąjungos tikslas yra ne vien, sakysime, kaip mes turime tokį stereotipą – paimti daugiau pelno iš verslininko. Ne. Vakaruose profsąjungos sėdi prie stalo ir tariasi, kaip padidinti verslo konkurencingumą, valstybės konkurencingumą, kaip derinti šeimos ir darbo klausimus, nes kalbama apie gerovės valstybę.

Todėl kviesčiau visą Seimą, visas jėgas balsuoti už ateitį, už tai, kad mes sukursime stiprias profesines sąjungas ir saugius žmones.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Iš principo tikrai noriu pasveikinti, kad įstatymas gerokai pagerėjo nuo to, koks jis buvo parengtas, ir dabartinė redakcija, kai nesupriešinamos politinės partijos ir profesinės sąjungos, yra tikrai gerokai geresnė, negu buvo pirminė idėja.

Bet iš principo pats antikonstitucingumas vis tiek niekur nedingo. Kiek aš kalbėjau su teisininkais, iš principo vis tiek profesinės sąjungos yra to paties tipo organizacijos kaip ir nevyriausybinės organizacijos ir jos turėtų konkuruoti lygiomis sąlygomis dėl 2 %.

Nepaisant to, kad nebepraešinamos su politinėmis partijomis ir šitas aspektas dingo, tas aspektas, kad profesinėms sąjungoms sudaromos nelygios konkurencinės sąlygos su kitomis organizacijomis gauti paramą, šitas aspektas niekur nedingo. Todėl siūlau nepritari šitam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju ir balsuojame dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 34 straipsnio pakeitimo.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 70, prieš – 4, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta.

Toliau replika po balsavimo – A. Kubilius.

Ir toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tiesiog esu sujaudintas dėl to socialinio jautrumo, kuris čia skamba iš valdančiųjų, pono V. Bako, T. Tomilino ir kitų, kurie rūpinasi profesinėmis sąjungomis, ypač viešajame sektoriuje, ir kartu žada kitą savaitę nubalsuoti už tai, kad iš viešųjų lėšų biudžeto, iš valstybės biudžeto per artimiausius trejus metus būtų išimta 1 mln. 600 mln. eurų. Visų pirma tie pinigai bus išimti iš tų eilučių, kuriomis būtų galima finansuoti viešąjį sektorių. Tai apie kokias profesines sąjungas ir kokias derybas jūs galvojate kalbėtis, kai kitą savaitę žadate priimti ultralibertarinį sprendimą dėl būsimųjų viešųjų finansų. Susitarkite savo galvose, kas jūs esate pagaliau!

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš repliką noriu pasakyti, bet kita tema. Kadangi grįžo A. Bilotaitė ir man žmonės rašo, kad apie mane viską žino daugiau, negu aš pats žinau, mano vaikus – ir būsimus, ir ne būsimus, bet klausė, kas yra jos Jonuko tėvas. Gal prieitų ir pasakytų Agnė? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. J. Razma dėl vedimo tvarkos. (*Balsai salėje*)

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš, šiek tiek reaguodamas ir į priimtą sprendimą, ir į kolegą A. Kubiliaus pasisakymą, priešingai sakyčiau, kad valdantieji elgiasi labai gudriai. Puikiai supranta, kad jų sprendimai dėl pensijų, dėl viešojo sektoriaus kuklaus finansavimo galimybių sukels galų gale suvokimą dirbančiųjų ir profesinių sąjungų, o kad nebūtų protestų, reikia profesinių sąjungų vadovams duoti papildomų lėšų per tą 1 %. Jos bus pamalonintos ir protestų turbūt per daug neregus. Viskas čia yra logiška.

PIRMININKAS. Monika Navickienė, norite kalbėti?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Petrai, jūsų komentarų klausiant būdavo jau seniau aišku, kad jūs žemiau *plintuso* kaip žmogus ir kaip asmuo esate. Aš tikiuosi, jums užteks dabar

garbės ir orumo nueiti ir atsiprašyti A. Bilotaitės už savo nesąmones, kurių ką tik prišnekėjote. Kai klausimas yra apie jus, tai su savo etikos ir moralės standartais ir klūpėjimu bažnyčiose pirmuose suoluose atsisėstumėte ir gėdintumėtės.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai buvo replikos po balsavimo. V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Kadangi buvo paminėta pavardė, aš dar noriu pasakyti ponui J. Razmai: baikite su tomis sąmokslų teorijomis! Priešingai. Tai, ką mes šiandien darome ir kaip priimsime šitą projektą, nebegalėsime valdyti profsąjungų, kaip kad sekdavosi jums daryti pamaloninant atskiras profesines sąjungas arba atskirus žmones. *(Balsai salėje)*

12.07 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1427(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-6b klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1427. Pranešėjas – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Trumpai replikuosiu, kas remia profsąjungas, kas remia privatų finansų sektorių ir privatizuoja „Sodra“ 2 mlrd. eurų. Galima palyginti ir įvertinti čia ir moralumo, ir finansinę įtaką.

Čia yra lydimasis ką tik po svarstymo priimto įstatymo projektas. Komiteto sprendimas taip pat birželio 13 dienos posėdyje yra toks: kad būtų pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas dėl Seimo narių T. Tomilino, V. Bako ir N. Puteikio gegužės 25 dieną pateikto Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo tam tikro straipsnio pakeitimo projekto siūlymo, jam komitetas pritarė, ir pritarti komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai – šiuo atveju buvo pritarta bendru sutarimu. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir papildomas komitetas – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Papildomas komitetas svarstė gegužės 16 dieną, siūlo pagrindiniam komitetui pritarti įstatymo projektui ir jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Vyriausybės pasiūlymą.

Balsavo 8 – už, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Kviečiu S. Jakeliūną vėl į tribūną. Svarstysime pataisas. Pristato T. Tomilinas. V. Bako ir N. Puteikio... Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl pataisų. Atsiprašau, aš dėl viso įstatymo norėjau.

PIRMININKAS. Jūsų, V. Bako ir N. Puteikio pataisa.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl mano pataisos, tai aš pritariu komiteto formuluotei.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė tokia pati.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Taip, mes pritarėme iš dalies ir patiksliname, ką reikėjo patikslinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir Vyriausybės nuomonė.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Vyriausybė irgi iš esmės pritarė šio įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, pasiūlė patikslinti šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir atitinkamai jį išdėstyti. Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies. Argumentai. Vėlgi, kaip buvo minėta, nes komitetas pritarė minėtų Seimo narių pateiktam gegužės 25 dienos siūlymui ir atitinkamai pakoregavo tą projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galime pritarti komiteto nuomonei? Galime. Prašom. Dėl viso nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, jeigu kalbėtume dėl lydimosio projekto, aš tik norėčiau paantrinti V. Bakui ir atsakyti į jūsų nuogastavimus. Suprantu, kad apskritai mūsų valstybės politika, mūsų vienokie ar kitokie sprendimai yra tam tikrų dalykų skatinimas ar kitų dalykų apribojimas. Tokie sprendimai lydi visus reiškinius. Pavyzdžiui, politinės partijos negali gauti juridinių asmenų paramos, tačiau jos gauna dotacijas. Skirtingai nuo visų kitų juridinių darinių, tokių dotacijų niekas neturi, priklausomai nuo rinkimų rezultatų. Nepamirškite, kad politinės partijos ir kandidatai gali gauti fizinių asmenų paramą. Jeigu kalbėtume apie 2 % labdaros ir paramos paramą nevyriausybinėms organizacijoms, mes neseniai, tiksliau, jau seniai priėmėme sprendimą, kad dar ir biudžetinės įstaigos gali gauti, o jos gauna ir papildomą biudžetinį finansavimą.

Taigi nelygybės ir įvairios diskriminacijos čia yra pakankamai. Mes priimame politinį sprendimą, kuriuo keliu šiandien eiti, kas yra silpniausia grandis, ką mums reikėtų tobulinti. Tobulinti mums reikėtų žmonių atstovaujama galią derybose su darbdaviu. Nesvarbu, koks tas darbdavys būtų, ar privatus, ar viešas. Mūsų žmonės derasi individualiai ir tai yra struktūrinė, sisteminė problema, kodėl jų atlyginimai dešimtmečiais neauga. Dėl to ne tik politikai kalti, ne tik jūs ar mes kalti, kad anksčiau žmonės nesugebėdavo išsiderėti geresnių algų, o dėl to, kad sistemiškai nesikuria kolektyviniai dariniai, t. y. profsąjungos. Konstitucinės problemos aš čia nematau. Valstybė turi galimybę, teisę ir pareigą spręsti opias problemas ir padėti tam, kurio pozicija šiuo metu yra silpniausia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonių prieš nėra. Gal galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Balsuojame.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 63, prieš – 1, susilaikė 24. Po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-1427 pritarta.

12.13 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 1, 10, 42, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 65¹, 67, 68, 69, 70, 72, 77² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61¹ straipsniu, 1 ir 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2286(2), Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2287(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-7a ir 1-7b klausimai – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniu ir priedais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2286 ir Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – NSGK pirmininkas V. Bakas. Svarstymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Komitetas svarstė birželio 13 dieną įstatymo projektą, nutarė bendru sutarimu jam pritarti.

PIRMININKAS. Prašom lydimąjį – projektą Nr. XIIIIP-2287.

V. BAKAS (LVŽSF). Čia antras svarbus projektas, susijęs su karių socialinėmis garantijomis. Mes nuosekliai stipriname savo krašto apsaugos sistemą. Šis projektas skirtas čia dirbantiems žmonėms. Komitetas taip pat svarstė Vyriausybės parengtą projektą ir bendru sutarimu jam pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasiūlymų dėl projekto nėra. Dėl projektų neturime pasiūlymų. Gal galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

12.15 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4, 7, 8, 14, 16, 17 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2181(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-8a klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2181. Pranešėjas – ŠMK pirmininkas E. Jovaiša. Svarstymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šitą projektą ir pritarė. Balsavimo rezultatai štai tokie: už – 6, prieš – 2, susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Papildomo komiteto nuomonė – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė birželio 6 dieną, iš esmės pritarėme iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Siūloma pagrindiniam Švietimo ir mokslo komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Balsavo: už – 7, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti užsirašė 7 Seimo nariai. Kviečiu į tribūną A. Gelūną, frakcijos vardu. Iki septynių minučių.

A. GELŪNAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Man galbūt ir nereikės septynių minučių. Iš tikrųjų mes visi sutinkame, kad švietimo būklė Lietuvoje išgyvena ne pačius geriausius laikus, ypač didelis atotrūkis yra tarp mokyklų, kurios yra regionuose, atokesniuose, mažesniuose miesteliuose. Netgi miestuose turime puikias, madingas, populiarias, gerai sukomplektuotas mokyklas ir tas, į kurias žmonės nelabai nori leisti savo vaikų. Ką daryti su tokia situacija ir ar siūloma reforma yra sprendimas?

Mano giliausiu įsitikinimu – ne. Ir aš manau, kad tai yra iš viso ne reforma, tai yra tik kosmetinis esamų problemų padangstymas. Nesu išgirdęs nė vieno argumento, kodėl, prirašant papildomus darbus, o jų net kartais sunku mokytojams rasti, kaip kontaktines valandas, bus išlyginta ta demografinė spraga, kuri susidarė Lietuvoje, išorinė ir vidinė emigracija, gimstamumo kritimas, kuris neleidžia daugelyje mokyklų sukomplektuoti klases. Mačiau labai daug mokytojų ir mokyklų direktorių, kurie pasisakė prieš reformą, kurie vadina skubota, neišdiskutuota. Nematėme nė vienas Švietimo ir mokslo komiteto narys įgyvendinamųjų aktų, nors ne kartą buvo prašyta.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad šiandien jau turime birželio 22 dieną. Manau, kad jeigu ir buvo galima leisti kažkokį pilotinį projektą, tai dėl to turėjo būti susitarta mažiausiai prieš pusę metų. Peršasi analogija su aukštajame moksle įvykusiomis studijų kryptių vertinimo pataisomis, o jas neseniai Konstitucinis Teismas pripažino antikonstitucinėmis. Teismo pirmininkas D. Žalimas sakė, jog niekada dar nematė taip neprofesionaliai ir taip skubotai parengtos reformos. Aš manau, kad labai panaši situacija jau klostosi ir bendrojo ugdymo sistemoje. Jau turime visiškai vasarą, ir jeigu mokykloms būtų šita neparengta reforma dabar tiesiog nuleista vasaros viduryje, aš manau, kad tiek mokytojams, tiek mokyklų vadovams šita vasara tikrai nekvepėtų medumi, kvepėtų labai stipriai degutu. Todėl kviečiu balsuoti prieš, kviečiu nepalaikyti. Manau, mažų mažiausia, koks kompromisas galėtų būti priimtas, tai reformos įgyvendinimą nukelti ne į 2018, o į 2019 metus. Bet akivaizdu, kad ši reforma bus stumiama, nes ji yra reikalinga 2018 metų savivaldybių rinkimuose, kurie vyks kovo mėnesį. Todėl manau, kad ji yra stipriai politizuota, bet ne į kokybę nukreipta, ir tikrai galinti destabilizuoti, o ne harmonizuoti bendrojo ugdymo sistemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalbės Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos. Iš tiesų, jeigu daugelio jūsų paklaustume, dėl ko daroma ši reforma, ko gero, konkretaus atsakymo niekas ir neturėtų. Kažkada pradėjome kalbėti apie mokytojo prestižo kėlimą. Iš tikrųjų sunku būtų surasti, kurioje čia vietoje prestižas. Ar tai, kad vos ne gaisro atveju metamas įstatymo projektas, kai mokytojai ir vadovai, pasirengę atėjus vasarai pailsėti po darbų, privalo dar šiuo metu spręsti tam tikras problemas, ir dar negali spręsti, nes įstatymo nėra, įstatymų lydimieji aktai gal kur nors ir yra, bet niekas konkrečiai modeliavimo nedarė, kaip tas veiks praktikoje, niekas nežino. Buvo kalbėta, kad galbūt viena iš mokytojo prestižo dalių yra solidus, pakankamas atlyginimas.

Bet ši reforma nesprendžia to. Teko gauti bent kelių mokyklų modeliavimą – ir sukomplektuotų gimnazijų, ir profesinio mokymo. Rankose turiu. Skaičiuojant pagal aukščiausius ir žemiausius koeficientus, pavyzdžiui, profesinėje mokymo sistemoje geriausiu atveju pagal mažiausią koeficientą mažėja 40 eurų, pagal aukštesnį koeficientą – net 50 eurų. Tai kas čia? Atlyginimo padidinimas? Jo tikrai nėra.

Galiu pasakyti, kad šis procesas ir taip ganėtinai suveltas. Gal pradžia buvo visai nieko, kažkas bandė eksperimentuoti, dar ana Vyriausybė. Deja, to eksperimento buvo atsisakyta, nes pamatyta, kad norint gana normalų modelį padaryti, savaimė suprantama, neužtenka nei 17 mln., kurie bus skiriami šiemet, nei toli gražu kitų milijonų – iki 95 mln. per dvejus metus. Iš tiesų ta sistema galbūt ir galima turint milžiniškus finansus ir pasiekus tam tikrą sutarimą su mokytojais, su kolektyvais, su vadovais ir pakankamai išdiskutavus.

Buvo matyti šiuo metu, buvo žadama ir sausio mėnesį pradėti, ir panašiai, procesas kaip ir vyko, bet po to įvyko kažkoks gaisras ir per vieną mėnesį mes turėjome apsvastyti visus įstatymus, pamatyti visus įstatymų lydimuosius aktus. Švietimo ir mokslo komitetas nagrinėjo, bandė gauti tam tikrus dokumentus dėl klasės krepšelio. Deja, buvo pristatytos tik skaidrės, kur buvo galima iš tolo pamatyti, kas galvojama. Pristatant skaidres, įdomių dalykų mes išgirdome, kaip lėšos tarp mokyklų bus paskirstomos.

Ar tikrai tai kelias kaip nors spręsti visos sistemos problemas, nes, kaip žinome, toje sistemoje yra visko? Yra didelių ir mažakomplekčių mokyklų. Aišku, turbūt daug kas iš komitetų dalyvavo, galbūt ir kiti skaitė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tam tikras išvadas. Iš tikrųjų ši sistema dar sustabdo vieną galimybę ir norą savivaldybėms šiek tiek sistemą tvarkyti, galbūt mažinti nekomplektines mokyklas. Yra ir kitų išvadų, kuriose sakoma, kad mažose mokyklose nėra galimybės užtikrinti mokslo kokybę. Iš tikrųjų ši reforma taip pat turi tendenciją stabdyti tam tikrą mokyklų tinklo pertvarką.

Taip pat atsirado neaiškių dalykų visoje klasių sistemoje. Tai yra kaip kokybės krepšelis, kuriam bus skiriama pinigų – 12 mln. Kol kas iki galo neaišku, kas yra tas kokybės krepšelis. Aišku, kad jį turbūt tvarkys savivaldybės. Tas kokybės krepšelis gali, atvirkščiai, virsti ne kokybės, o savo draugų, vadovų mokyklose, kurie yra artimi savivaldybei, tam tikro palaikymo krepšeliu. Arba dar vienas, savivaldybėms skiriamos 12 mln. lėšos netolygumams išlyginti. Vėlgi gal kas matė tą sistemą ir bendrus apibrėžimus, kas yra tie netolygumai ir kaip tos lėšos bus teisingai ir sąžiningai paskirstomos? Iš tikrųjų akivaizdu, kad, prieš priimant mokytojų apmokėjimo modelį, reikėjo kur kas įdėmiau modeliuoti jį, kur kas atsakingiau žiūrėti ir kur kas daugiau įtraukti mokyklas. Ministrė kaip ir sako, kad kažkas buvo įtrauktas į darbo grupes, bet suprantama, kad prieštarauti kai kada ministerijoms ir tiems patiems mokytojams sudėtinga. Todėl mes patys važiuojame per mokyklas, aš taip pat lankiausi ir Utenoje, ir Visagine, ir buvome susitikę čia, bet iš tikrųjų neteko girdėti žmonių, kurie su tokiu entuziazmu sakytų, kad čia visiška tvarka, kad čia viskas gerai, kad čia sistema veiks. Ar iš tikrųjų šiandien mes galime priimti tokius atsakingus sprendimus, kai yra tokių neaiškumų?

Dar vienas dalykas, čia jau gerbiamas kolega A. Gelūnas kalbėjo. Jau mes šioje kadencijoje prijuokinome visą švietimo sistemą. Be minėto Konstitucinio Teismo sprendimo, dar mes turime irgi vieną gražų tokį sprendimą, kai yra ministrės įsakymu pratęsti mokslo metai. Iš tikrųjų tai karikatūra, taip negalima daryti, kai netgi tėvai skundžiasi, vaikai, atėję į mokyklą... Nėra bendro sutarimo, kas to pratęsto mokymo metu turėtų būti. Paprasčiausiai susirenka, užsiregistruoja – 15 minučių, vaikus paleidžia namo, nes programos kaip ir baigtos, semestras pasibaigė. Papildomų lėšų tam procesui nėra skirta, iš tikrųjų toks chaosas negali būti toliau kuriamas. Toliau negalima tos visos sistemos, to viso chaosinio nesusipratimo perkelti netgi į apmokėjimo sistemą, nes priešingu atveju mumis tikrai niekas netikės.

Tą klaidą, kurią šiandien padarysime, mes vis dėlto siūlome savo pataisomis stabdyti. Ir galbūt būtų galima kalbėtis, galbūt gerai, atidedame rudeniiui, galbūt nuo sausio 1 dienos paleidžiame. Aišku, idealiausia būtų nuo kitų metų rugsėjo. Dar turime laiko, nes yra geras pavyzdys – paskui svarstysimas Sporto įstatymas. Aišku, jis galbūt per ilgai buvo svarstomas, bet buvo pasiektas tam tikras konsolidavimas, visos pusės susitarė. Manau, tas įstatymas bus šimtą kartų kokybiškesnis, negu čia mes priimame dėl to etatinio apmokėjimo. Ačiū. Frakcija nepalaikys šio įstatymo.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalbės Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, mes iš tikrųjų turime atsakymą, kam reikalingas etatinis apmokėjimas. Etatinis apmokėjimas visų pirma yra reikalingas tai pačiai mūsų Lietuvos mokyklai, tam pačiam mūsų mokytojui. Etatiniu apmokėjimu kiekvienas mūsų mokytojas gali būti labiau apsaugotas. Mes galime etatiniu apmokėjimu galų gale mažinti diskriminaciją, esančią tarp tos pačios specialybės mokytojų, bet dirbančių skirtingo dydžio mokyklose. Kuo kaltas tas fizikos mokytojas ar istorijos mokytojas, ar chemijos, ar biologijos mokytojas, kuriam pagal ugdymo valandas, skaičiuojant etatą, išeina, susidaro nuo 0,61 iki 0,21 etato? Bet tas fizikas, bet tas chemikas yra baigęs tą patį Vilniaus universitetą, turi tą pačią kvalifikaciją, bet, deja, dėl to, kad jis dirba skirtingo dydžio klasėje, negali gauti atlyginimo, kokį gauna kolega, dirbdamas didelėje, didelio komplektavimo klasėje. Ar tai yra teisinga? Tai yra neteisinga.

Todėl atsirado mintis, kad reikia padaryti etatinį apmokėjimą, kurio būtų trys kišenės. Viena – stambiausioji kišenė, skirta ugdymo turiniui, arba kontaktinėms valandoms, kita – pasiruošimui ir trečia yra darbas bendruomenėje. Tokiu būdu, kai mes pradėdame skaičiuoti ne valandomis per savaitę, bet metines valandas, yra 1 tūkst. 512 valandų, ir leidžiame pasinaudoti galimybe

turėti valandas iš kitų vadinamųjų kišenių, tas mokytojas yra labiau apgintas. Yra iš tikrųjų labiau apgintas. Jis gali artėti prie etato. Sakoma, kad ne, ne, ne, negerai, čia mes proteguojame mažas ir vidutines mokyklas. Taip, iš tikrųjų mes proteguojame, betgi mes visiškai neeliminuojame ir didžiakomplekčių, t. y. dirbančių didelėse mokyklose. Kodėl? Todėl, kad jeigu jis turi 24 valandas, pavyzdžiui, lietuvių kalbos mokytojas, matematikos mokytojas ir pirmosios užsienio kalbos, ir iš tikrųjų susidaro visą krūvį iš ugdymo valandų, tai niekas netrukdo jaunam, energingam žmogui turėti ir kitų tų valandų ir eiti prie pusanthro etato. Niekas jo neuždaro prie vieno etato, jeigu jis jaunas, pajėgus, jeigu jis gali ir turi sveikatos dirbti, prašom – dirbk. Čia motyvai labai aiškūs, kodėl tai reikia daryti. Dėl Lietuvos mokyklų, mokytojų ir dėl prestižo.

Apie prestižą. Valstybės mastu, pavyzdžiui, dabar valstybės mastu mes išleidžiame mokytojams apmokėti 380 mln. eurų kasmet. Dabar įvedus etatinį apmokėjimą mes dėl tų papildomų valandų iš minėtų antrų, trečių krepšelių per dvejus su puse metų dar įliejam 100 mln., t. y. 1/4, įliejame dar papildomų pinigų, kad mokytojai būtų laisvesni pasirinkdami dirbti ar nedirbti. Ar jiems reikia daugiau dirbti, ar jie gali daugiau dirbti, ar jie pasitenkins tuo, ką jie dabar turi. Žinote, dar. Tai yra daugybė pinigų, nes dabar Lietuvoje bendrojo ugdymo mokyklose yra maždaug apie 32 tūkst. mokytojų ir juos labai sunku perkelti į etatų skaičių, bet vis dėlto sudaro maždaug 22 tūkst., tai tų valandų mes pridauginame tiek, kad papildomai susidaro dar apie 6 tūkst. etatų.

Gerbiamieji, daugybė vadinamųjų gąsdinimų, kad įvedus etatinį apmokėjimą sumažės atlyginimai, yra tikras nesusipratimas. Jis niekaip negali sumažėti, jau vien žvelgiant iš 2018 metų pozicijų, jau vien žvelgiant iš to, kad mes jau biudžetą esame patvirtinę, biudžetas yra toks, koks jis yra, ir pagal tą biudžetą dirba tos mokyklos. Daugiausia, kas gali grėsti mokyklai, tai nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. gauti papildomus 17 mln.

Sakome, kad mokykla nepasiruošusi. Negaliu sutikti. Yra taip pat tas pats biudžetas, tos pačios valandos, tos mokyklos gali ir turi rengtis ateinantiems mokslo metams. Taip, jeigu pavyks priimti įstatymą, taip, reikės daryti tam tikras korekcijas, todėl mes modeliuojame daugybės Lietuvos rajonų mokyklų padėtį, kas atsitiktų su jomis. Kas atsitiktų su jomis, jeigu būtų įvestas šitas etatinis apmokėjimas? Aš galiu jus drąsiai patikinti ir ne vienas iš čia esančių salėje, ar būtų opozicijoje, ar pozicijoje, žino tuos skaičius. Taip, yra labai sudėtingų mokyklų, bet jų palyginti nedaug, tų mokyklų, kurios yra nesitvarkymo palikimas. Taip, ten tuose rajonuose, kurie tvarkėsi, kurie optimizavosi, kurie žiūrėjo, tai dabar tas etatų įvedimas jiems nieko, nieko nepakenkė, atvirkščiai, gali tikrai padėti. Bet ar vienokiu, ar kitokiu atveju mes vis tiek turime spręsti šią problemą. (Mano laikas baigėsi?)

PIRMININKAS. Dar turite 20 sekundžių.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Aš daugybę dalykų galiu pasakyti ir papildomai, ypač noriu pasakyti, kad šitam buvo ruošta daugiau kaip metai, dirbta įvairiausiai lygiais, ir to rezultatas yra *etatinis.lt*, internetinis puslapis, kuriame iš tikrųjų įdėta daug reikšmingų dokumentų. Taip, aš sutinku, kad tam tikri finansinio modelio dalykai dar nėra pakankamai atskleisti...

PIRMININKAS. Laikas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). ...bet tai yra jau Vyriausybės prerogatyva. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalbės Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, taip jau sutapo po komiteto pirmininko pasisakyti. Dėl konteksto keletas pastabų tikrai peršasi.

Pirmas dalykas, į etatinį mokytojų apmokėjimą Lietuva ėjo turbūt daugiau negu 10 metų ir keliais etapais, šalia kontaktinių valandų buvo pridedamos nekontaktinės valandos darbams taisyti. Ir štai mes esame akivaizdoje paskutinio žingsnio, kai turime padaryti sprendimus, nubrėždami galutinį brūkšnį. Ir, deja, šis baigiamasis žingsnis yra daromas neprofesionaliai, norėtusi pasakyti, diskredituojant pačią idėją.

Galutinis projekto variantas gimė užsidiarius su viena švietimo visuomenės grupe, netgi ne visomis, o dalimi mokytojams atstovaujančių organizacijų, pusanthro mėnesio nerodant šito derybų rezultato nei vadovams, nei savivaldybėms. Staiga kovo mėnesį tas variantas atsirado, išvydo dienos šviesą. O Seimą, gerbiami kolegos, projektas pasiekė tik birželio pradžioje.

Tai jūs man pasakykite, ar šitaip rengiant projektą visi, kas dirba su tuo, visi, kam bus taikomas šitas įstatymas, turės gerą jausmą apie tai? Žinoma, ne. Ir klausymai, kurie buvo surengti Seime prieš savaitę, parodė, kad iš visos Lietuvos atvykę pedagogai yra labiau nerimo vedini, o ne gero jausmo, kad čia yra išbaigtas ir gerai parengtas projektas.

Trumpai apie du svarbiausius aspektus. Pats modelis, ar jisai turi užtaisą orientuotis mūsų mokykloms ir mūsų mokytojams į kokybę? Ir antras – įgyvendinimo dalis, kuri laukia šio modelio artimiausiu metu.

Pirmas dalykas, liūdniausia, žiūrint į etatinį mokytojų darbo apmokėjimo modelį, yra tai, kad iš tiesų rūpinantis arba norint pasirūpinti mažus krūvius turinčiais mokytojais mažakomplektėse mokyklose yra daroma tai supriešinant su miestų, net ne didžiųjų miestų, o faktiškai su gerai sukomplektuotų mokyklų mokytojais.

Pavyzdys, kad jums būtų aišku. Pagal šitą modelį maksimalus krūvis – 24 valandos mokytojui yra leidžiamos, ir turint minty, kad 36 valandos sudaro etatą, lieka 12 valandų, nekontaktinių valandų, pasiruošti pamokoms ir bendruomenės veiklai. 30 mokinių klasė. Ar mieste, ar kaime, tokių mokyklų tikrai yra daug, šimtai tokių mokyklų. Mokytojas turės 24 valandas ir 30 vaikų darbų taisymui arba ruošimuisi tokioms klasėms turės 12 valandų. Mažoje mokykloje gali būti taip, kad bus 12 kontaktinių valandų ir 24 valandos kitokioms veikloms – ruoštis pamokoms arba bendruomeninei veiklai.

Pasakykite man, penkių ar dešimties mokinių klasėje turėti 24 valandas darbui su vaikais nekontaktiniam ir 30 mokinių klasėje turėti 12 valandų, nekontaktinių valandų. Tai yra neteisybė, tai demoralizuoja, demotyvuoja mokytojus, dirbančius su dideliu mokinių skaičiumi. Ir tai yra iš tiesų pats blogiausias dalykas, kurį mes, beje, per pasiūlymus siūlome taisyti.

Ne iki galo atrasti atsakymai dėl profesinių mokyklų ir formalųjų švietimą papildančių – muzikos, dailės mokyklų mokytojų. Ir patobulintas variantas, kuris ateina po komiteto, gauname išpūdžius ir laiškus iš suinteresuotų mokyklų ar asociacijų, kad čia tikrai nėra geri galutiniai sprendimai. Šis etatinis apmokėjimo modelis su papildomais pinigais taip pat neapima ir labai svarbių mokytojų, pedagogų grupių, tokių kaip ikimokyklinio ugdymo mokytojų, visų pagalbos specialistų, ir tikrai tai yra dar vienas didelis trūkumas, kuris neleidžia sistemingai, sistemiškai spręsti klausimų.

Pagaliau ateinu prie pasirengimo įgyvendinti. Aš jau užsiminiau, kad pasibaigus mokslo metams faktiškai Seimui svarstyti tokius pokyčius, kurie bus taikomi nuo rugsėjo 1 dienos, yra gero sumanymo diskreditavimas. Kolegos suomiai ar bet kuri solidi valstybė sako: tol, kol mes nesusitarame ir neišdiskutuojame, negalime dėti ant stalo jokių reformų, nes, priešingu atveju, jos tampa pasmerktos.

Dabar žūt būt nuo rugsėjo 1 dienos norima priimti sprendimą, kur net Seimui priėmus turės būti Vyriausybės ir ministerijos lygmens poįstatyminiai aktai, o mokyklos atostogauja. Kaip direktorius su mokytojais suformuos etatus, kai yra atostogų metas? Ar normalu, nesant teisinės bazės, sakyti: ruoškitės, kai nėra aiškaus pagrindo? Mes dar net patys nežinome, koks bus galutinis įstatymo projekto variantas, už kurį balsuosime. Ir jau, be abejo, kiti kolegos taip pat minėjo dalykus, kurie yra susiję su tuo, kad nėra mokyklų tinklo taisyklių, koks bus leidžiamas minimalus ir maksimalus mokinių mieste, kaime skaičius.

Mokyklų finansavimo modelio, net tvarkos bijoma mums parodyti. Tai – kelios pataisos, kurios be įtampos normaliai leistų pasitikt naujus metus, tai, kas, pritarus Seimui, tikrai būtų racionalu ir konstruktyvu. Mes, 30 Seimo narių, siūlome metams atidėti nuo kitų metų rugsėjo 1 dienos taikymą, o 17 mln. suplanuotų mokytojams pinigų (nereiktų klaidinti, bauginti ar gąsdinti, kad tie pinigai prapuls) tiesiog turėtų būti didinami mokytojo atlygio koeficientai, paskirstyti nuo rugsėjo 1 dienos. Tokiu atveju atlyginimo padidėjimą labiau pajus mokytojai, ir nebebus mėginimas prisodrinti tuščias valandas mokytojams, neturintiems pamokų su vaikais, labai abejotinoms veikloms finansuoti.

Orientacijos į kokybę, deja, nėra, bet kelios pataisos ir stabtelėjimas gali tikrai padaryti visam švietimo sistemos labai teigiamus žingsnius, tai kviečiu kolegas pritari mūsų siūlymams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu diskutuoti J. Liesį. Jums penkios minutės.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Laba diena, kolegos. Nesikartosiu, ką pasakė prieš tai kalbėję, bet principas yra, matyt, vienas. Mes norime mokyklai ir mokytojams padaryti geriau, bet gali išeiti kaip visada. Daugiau remsiuosi praktika kalbėdamas apie tai, kad papildomas ugdymas arba nežinojimas, ką mokytojas dėstys, supriešina visuomenę. Mokytojas dalykininkas, dirbantis ir atsakantis už egzaminus, už vaiko parengimą tolesniam gyvenimui, sutapatinamas su tuo, kuris darys neaišku ką, ir bus vienodas atlyginimas, ir jokios atsakomybės. Tai nors įveskite šiuo atveju valstybinį arba mokyklinį egzaminą. Apskritai nėra aprašų, ką mokytojas turėtų dėstyti, nėra aprašų, ką mokytojas turėtų daryti per papildomą ugdymą. Kaip ir gerbiamas G. Steponavičius sakė, mes taip pat nematome ir mokyklos ugdymo planų. Su kuo dabar etatinis mokytojas dirbs? Tuščioms sienoms? Moksleivis sėdi mokykloje pagal tvarkaraštį. Jo pamokos baigiasi 13–14 valandą. Tai mokytojas dirba 36 valandas. Suskaičiuokite – mokytojas, turintis pietų pertauką, turėtų taip pat eiti iki 17 valandos. Tai jis tuščias sienas mokys dabar mokykloje? Darbas su bendruomene – kokia atsakomybė pedagogui yra siūloma? Ką tai reiškia? Ką jis turi daryti? Koks jo turi būti išsilavinimas? Mes nieko šiuo metu nežinome.

Socialiniai darbuotojai ir mokytojai dalykininkai taip pat gauna skirtingus atlyginimus. Kodėl mes nekalbame apie tai, kaip iš mokyklos išguiti korepetitorius? Mes nekalbame apie tai, kad sumažintume mokinių skaičių, kad dalykininkai galėtų parengti mokinius. Mes nekalbame apie tai, kodėl ne valstybinėse, o privačiose mokyklose nėra integruotų vaikų. Kodėl ten vykdoma atranka? O valstybinėse mes turime vieną mokytojo padėjėją, kuris net sugeba susitvarkyti dar su septyniais hiperaktyviais vaikais klasėje?

Aš noriu pakalbėti apie tai, kad įvedėme tikybos mokymą. Kuo tai baigėsi po 20 metų? Kokie dabar jo pavadinimai? Dorinis, etinis, estetinis. Aš jau nežinau. Tai čia buvo ruošiasi, ir tai per 20 metų, kokia kryptimi nuėjo. Dabar mes įvedame staiga ir nežinome, kokie bus rezultatai.

Pailginome mokslo metus. Buvo kalbėta. Mes pasiekėme labai gerą rezultatą. Kalbame, kad pailginame, lygiuojamės į Europą. Ką mokiniai daro? Mokytojo prerogatyva mokinių mokyti, rengti gyvenimui, kad jis galėtų būti atsakingas už savo veiksmus ir ruoštų save profesijai. Tai yra, manau, pagrindinis iššūkis mokyklos ir mokytojo.

Mokyklos vadovo veiksmai dabar. Dedame krūvį. Neužtenka pamokų, imk papildomų. Ne gražu sakyti, (...) laikysi mokykloje, su kuo bendrausi, gausi šešias valandas už papildomą ugdymą, nes mokinių nebebus, autobusiukai bus išvežę visus pagal grafiką. Mokiniai turi savo gyvenimą – vieni treniruojasi, kiti ruošiasi gyvenimui. Kaip toliau tada daryti?

Norisi pabrėžti, neieškokime algebros metodų X. Matematika išspręs X su Y sudėjusi, o mes ieškokime, kaip padėti jaunam žmogui gerai mokytis, kad jis galėtų save paruošti gyvenimui, ir nekalbėkime apie tai, kad mokytoją išgelbėsime. Ne! Mes supriešiname mokyklos visuomenę, supriešiname mokytojus, nes dalyko mokytojas jau tampa lygus su tuo, kuris dirba neaišku ką ir gauna tą patį atlyginimą. Nėra jokių priedų, nėra nieko. Todėl siūlau šio projekto šiemet nepalaisyti. Atidėkime nors metams, išdiskutuokime. Klausimo metu gerbiamas G. Steponavičius pasakė: visa salė buvo prieš, tik tai šešios rankos už. Ką tai reiškia? Ačiū.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalbės Seimo narys J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiama kolegos, šiandien mes svarstome vieną iš trijų pateiktų esminių švietimo sistemos projektų. Kalbame apie mokytojo darbo pobūdį. Aš nepasakyčiau, kad tai reforma, aš nepasakyčiau, kad tai didelė kaita, aš pasakyčiau – tai darbo apskaitos keitimas. Tačiau kokios bus pasekmės to keitimo? Be abejo, yra susiję su kitais teisės aktais, kurie bus svarstomi, matyt, kitą savaitę. Tai būtent perėjimas nuo moksleivio krepšelio finansavimo metodikos prie klasės finansavimo metodikos. Kiek tada lėšų gaus konkrečios mokyklos, kad realizuotų būtent tą modelį, apie kurį šiandien norime kalbėti?

Be abejo, pagrindinis siekis – sukurti patrauklias karjeros galimybes, mokytojo profesijos prestižą, ugdymo kokybės kėlimą. Atvirai kalbant, analizuodamas teikiamas pataisas nematau sąryšio, nes dėl šios apskaitos keitimo po rudens, matyt, mokytojo profesijos prestižas dar tik sumažės dėl neaiškumo. O ugdymo kokybė, matyt, irgi nepasikeis, nes pagrindinis yra pamokų laikas, o ar užteks pamokų pagal kitą finansavimo tvarką, bus matyti. Bet esminis dalykas, kad

mes norime nuo apmokėjimo už valandą pereiti prie etatinio apmokėjimo. Ar iš tiesų mums šia tvarka pavyks tai padaryti ir ar tas būdas, apmokamas mokytojo valandinis darbas, yra pateisinamas? Man atrodo, kad iki šiol bandymas apmokėti už darbą nustatant konkrečias valandų ribas yra fiktyvus. Kaip galima apskaičiuoti klasės vadovo darbą? Kiek valandų – viena valanda, dvi valandos, trys? Kaip galima konkrečiai konstatuoti netgi pasiruošimą pamokoms? Šiandien aš ruošiuosi, turėdamas omeny, kad rytoj bus kažkokia tema, galbūt dvi valandas, o rytoj gal man reikės ruošti pusę valandos, o poryt gal man reikės vykti į biblioteką ir dar keturias valandas praleisti, kad išsavinčiau, kokią metodiką parinkti ugdant vieną ar kitą temą.

Mokytojo darbas yra specifinis darbas ir konstatuotas laikas yra pamokos – čia yra tvarka-raštis, čia yra aiškus darbo apibrėžimo laikas. Visa kita yra kūrybinė veikla. Kad ir kaip mes norėtume, tos veiklą į konkrečius darbo laiko rėmus mes neįtrauksime arba tai bus fiktyvumas. Ir čia esminis klausimas – ar mes mokykloje galime leisti iš pradžių ugdyti vaikus fiktyvioje sistemoje? Fiktyvioje sistemoje, nes mokinys jau žino, kad mokytojams skirta už vadovavimą klasei viena ar dvi valandos, nors tas mokytojas gali pasakyti: šią savaitę aš dvi valandas atidirbau ir, gerbiamas tėveli, kuris man skambini su problemomis, aš jau negaliu jūsų konsultuoti, nes mano darbo laikas baigėsi.

Tai yra nesąmonė, iš principo mums reikia keisti šitą ydingą sistemą. Kaip tai daryti? Pradžioje aš siūliau – reikėtų parengti ir analizuoti alternatyvų projektą. Koku pagrindu? Tuo pagrindu, kad mokytojo darbas yra apmokamas dvigubai, tai reiškia – fiksuojama pamokos valandos kaina. Į tą pareigybę, pamokos kainą įeina ir pasiruošimas pamokoms, ir sąsiuvinų tikrinimas, ir edukacinė programa. Tą kainą apibrėžia tas darbo laikas. Visa kita yra kūrybinė veikla ir jina turėtų būti reglamentuota per tam tikrus finansinius priedus, kurie nebūtų ribojami pagal darbo apskaitą – pusę minutės, penkias valandas ar tris minutes tu dirbti, tu gauni priedą už vadovavimą klasei. Vadinas, tu turi atlikti visą susijusį darbą kaip klasės auklėtojo nepriklausomai nuo tavo atidirbtų valandų. Tada ta sistema nebūtų fiktyvi, tada į tą sistemą būtų realiai atsižvelgta. Ar tai būtų įmanoma padaryti? Manau, kad šiuo momentu pateiktas kitas tarpinis projektas nelemia iš esmės situacijos.

Dabar dėl vykdymo ir dėl realizavimo. Mes dabar iš tiesų jaudinamės, kad turime birželio pabaigą, turime artėjantį rugsėjį ir chaosą. Iš tikrųjų situacija ekstremali, bet mes turime mokytojus, turime vadovus tokius, kokių jokia pasaulio šalis neturi. Tie mokytojai, tie vadovai susitvarkė su švelniuju profiliavimu, susitvarkė su atestavimo įvedimu, susitvarkė su akreditavimu, su auditu išoriniu, vidiniu. Reikia atlikti kokius nors pakeitimus savo darbo analizės – prašau, per naktį parašysime tokią pažymą ar kitokią pažymą ir, nepaisydami to, mes sąžiningai dirbsime su mokiniais vykdydami tą pamokinį ir nepamokinį darbą. Atliks jie tą pareigą ir dabar, atliks ir suorganizuos darbą puikiai, bet kokį jie turės išpūdį apie mus visus – čia kitas klausimas.

Nuo to, ar mes rugsėjyje įgyvendinsime blogiau ar mažiau, priklausys ir tai, kaip mokytojai žvelgs į jus, gerbiamieji politikai, ypač kai mes dar nežinome, kokie gi finansiniai teisės aktai pas mus ateis, apie kuriuos kalbėsime kitą savaitę ir nuo kurių priklausys. Taigi linkiu ištvermės, gero savaitgalio! Kiekvienas apsispręs savaip, o mokytojai pavasarį padarys savo sprendimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbės R. Šarknickas. (*Šurmulys salėje*)

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Šiandien turbūt virš 34 tūkst. mokytojų Lietuvoje laukia istorinio įvykio. Tik 20 % mokytojų dirba visu etatu. 80 %, žiūrint socialinio teisingumo, vargsta. Šiandien mes pasitikrinsime, kai balsuosime. Aš prašau mokytojų vardu. Aš, kaip buvęs mokytojas, buvau patekęs prie 80 %, žinau, ką reiškia dirbti ne visu etatu. Kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu pranešėją vėl į tribūną, svarstysime pataisas. Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo pataisa. Komiteto nuomonė ir jų pačių nuomonė. Atsiėmė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Atsiėmė.

PIRMININKAS. Kita pataisa taip pat A. Papirtienės ir K. Smirnovo. Taip pat atsiėmė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, atsiimta.

PIRMININKAS. Kita pataisa taip pat K. Smirnovo ir A. Papirtienės, taip pat atsiėmė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, atsiėmė.

PIRMININKAS. Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo – penkto priedo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento ir t. t. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarti iš dalies. Pritarta iš dalies.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Surastas bendras kompromisas.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Panaikinti persidengimą, šiek tiek kilstelta koeficientų apatinė riba mokytojams, dėl to didės atlyginimai. Tad mes pritariame, sutinkame pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ačiū. Kita pataisa – Seimo narių G. Steponavičiaus, E. Pupinio, S. Gentvilo, A. Armonaitės, V. Aleknos, A. Gelūno, G. Vaičekausko, J. Liesio, E. Gentvilo ir V. Gailiaus. Kas pristatote?

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Gal suteikime žodį pristatyti. G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Labai ačiū. Dabar jūs neminite eilės tvarka. Pagal komiteto išvadą apie kurį pasiūlymą mes kalbame, dėl kurio straipsnio?

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Mes kalbame apie tai, kad jūs norėjote, kad būtų didinama proporcija. Apmokėjimas būtų padidintas ten, kur kaimo vietovėje mažiau, ir (...) sandara.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Ačiū, supratau. Gerbiami kolegos, iš tiesų mes ir diskusijose akcentavome, kad reikėtų rūpintis nedidelėmis, mažakomplektėmis mokyklomis neišbalansuojant gerai veikiančių ir gerai sukomplektuotų mokyklų. Skaičiai, kai dvigubai daugiau nekontaktinių valandų mažakomplekte mokykloje gali būti skirta, dirbant su dešimčia ar penkiais vaikais, tuo metu su trisdešimčia vaikų daug kontaktinių valandų turintys mokytojai turės kur kas mažiau nekontaktinių valandų taisyti darbus, ruošti, aš jau nekalbu apie tai, kad nelieka paprastai valandų didelėse mokyklose... Prašau kolegas šalia leisti kalbėti. Nelieka valandų prasmingoms veikloms ir didelėse mokyklose, trečioji kišenė, apie ką kalba pirmininkas.

Mes siūlome suvienodinti, kad, neatsižvelgiant į mokyklų ir klasių dydį, kontaktinių ir nekontaktinių valandų santykis būtų nustatytas vienodas. Bendras principas. Poįstatyminiuose aktuose tai bus nustatyta, įstatyme detalčiai nebuvo lentelių apie tai, todėl mes tokią bendrą nuostatą ir pasiūlėme. Aš tikiuosi, kad pritarosite, ir tai pagerins dėl bent vienos esminės nuostatos patį projektą.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Nepritarti, nes iš esmės mes manome, kad tai yra panašiai daroma, tik per kitą pusę.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi nuomonės išsiskyrė, turime balsuoti dėl šios pataisos. Seimo nariai, kurie pritaria Seimo narių G. Steponavičiaus, E. Pupinio ir t. t. pataisoms, balsuoja už pataisą, kurie pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 35, prieš – 41, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 5 dalies Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo pasiūlymas, kurį jie atsiėmė.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Taip, jie atsiėmė.

PIRMININKAS. Patvirtino A. Papirtienė. Seimo narių E. Pupinio, G. Steponavičiaus, A. Gelūno, K. Starkevičiaus, A. Navicko, L. Kasčiūno ir D. Šakalienės pasiūlymas dėl 6 dalies. Kas pristatyti norėtų? E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, čia viena iš tų neteisybių, kai yra skirtingos šakutės dėl kontaktinių valandų tiek bendrojo lavinimo mokykloms, tiek profesinėms mokykloms ir neformalaus ugdymo įstaigoms. Čia kaip tik siūlymas, kad vis dėlto kontaktinių valandų skaičius būtų suvienodintas šioms mokykloms: tiek bendrojo lavinimo mokykloms, tiek profesinio mokymo ir neformaliojo mokymo mokykloms, išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kurias tai liečia. Siūlau palaikyti, nes taip bus atkurta teisybė, vis dėlto mokytojų ir profesijos... turi būti apmokami pagal vienodą sistemą. Niekas negali užginčyti, kad profesijos mokytojai turi mažiau rengtis savo dalykams ir kad ypač jų kompetencija turi kilti. Jie taip pat turi turėti papildomų valandų ir kvalifikacijai kelti, ir pasiręgti ugdymo procesui. Siūlau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū, komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarti iš dalies. Komitetas iš tikrųjų svarstė ir buvo suinteresuotų pusių atstovų. Mes pasiekėme tokį sutarimą, kad nuo buvusių kontaktinių valandų maksimumo 1 tūkst. 132 sumažinti iki 1 tūkst. 8, toks dalinis sutarimas buvo pasiektas.

PIRMININKAS. Ar autoriai sutinka?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nesutinkame, nes tai yra tik mažas pakeitimas, dalinis pakeitimas. Mes manome, kad vis dėlto sistema turi būti vienoda. Siūlome balsuoti.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū. Iš tiesų po svarstymo komitete mes gavome ir profesinių mokyklų skaičiavimus, taip pat yra ne tik profesinėse mokyklose, bet ir dailės, ir muzikos mokyklose. Pagal neformalaus švietimo programas dirbančių įstaigų nuogąstavimus ir skaičiavimus, pagal tokį net ir kompromisinį variantą išeina, kad šiose įstaigose dirbantys mokytojai tiesiog uždirbs mažiau. Aš galėsiu komitete, mes grįšime dar prie to klausimo, jūs gūžčiojate pečiais, gerbiamas komiteto pirmininke, bet iš tiesų tokių skaičiavimų pagrindu mes norime, kad nebūtų diskriminuojamos šios mokytojų grupės, savivaldybės ar ministerijos steigėjų įstaigos. Ir dar kartą, kolegos, vėlgi skubėjimas veda prie nepagrįstų arba ne iki galo išdiskutuotų sprendimų. Tai mes norėtume prašyti, kad būtų balsuojama dėl mūsų. Prašome pritarti visa apimtimi mūsų pasiūlymui.

PIRMININKAS. Daugiau nuomonių išsakyti neužsirašė Seimo nariai.

Balsuojame dėl šios pataisos. Kas už Seimo narių pataisą, balsuoja už, kas mano, kad reikia pritarti komiteto nuomonei, balsuoja prieš.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 41, prieš – 40, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl 9 dalies Seimo narių E. Pupinio, G. Steponavičiaus, A. Gelūno, K. Starkevičiaus, A. Navicko, L. Kasčiūno ir D. Šakalienės. Kas norėtumėte pristatyti? E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia yra susiję pakeitimai, nes jeigu mes siūlome suvienodinti, tai iš tikrųjų šita lentelė turėjo būti išbraukta. Balsuoti iš esmės jau nėra tikslo.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nebegalime balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas pasiūlymas yra Seimo nario A. Dumbravos. Pritarti iš dalies. Nematau, ar yra Seimo narys A. Dumbrava?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, taip. Yra Seimo nario A. Dumbravos pasiūlymas, pritarti iš dalies. Motyvai tie patys, kur ką tik mes jau balsavome.

PIRMININKAS. Jūs sutarėte ir...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Čia yra bendra nuomonė? Ačiū. Balsuoti nereikia. Dėl 10 dalies pasiūlymas yra Seimo narių E. Pupinio, G. Steponavičiaus, A. Gelūno, K. Starkevičiaus, A. Navicko, L. Kasčiūno ir D. Šakalienės.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Tai yra susiję taip pat.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Susiję šitie klausimai.

PIRMININKAS. Susiję. Nuomonės suderintos. Balsuoti nereikia. Toliau II skyriuje Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo pasiūlymas. Kas pristatote? A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Čia XI skyriaus?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, čia yra XI skyriaus.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Kur komitetas nepritarė? Gerai. Čia mano yra siūlymas panaikinti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento apatinę ribą, kad mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio ugdymo programą, meninio ikimokyklinio ugdymo ir priešmokyklinio, gautų didesnius atlyginimus.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, nes biudžete tada papildomai reikėtų 27 mln., o jų paimti nėra iš kur.

PIRMININKAS. Ar, autoriai, sutinkate su komiteto nuomone, ar reikalaujate balsuoti? Prašote balsuoti. Balsuojame.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Čia viena pataisa, kuria galima pasigirti, kuri tikrai mokytojus įvertina, kad socialinis darbuotojas ir mokytojas yra vieno lygmens, ir atlyginimas turėtų būti vienodas, nes jie dirba tą patį darbą su tais pačiais moksleiviais toje pačioje darbo vietoje. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitaip motyvuojančių Seimo narių neužsirašė. Kviečiu balsuoti. Pritariantys pataisai balsuoja už, pritariantys komiteto nuomonei balsuoja prieš.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 46, prieš – 32, susilaikė 19. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo yra dėl III skyriaus 17 dalies. Pristato A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Taip pat pasiūlymas panaikinti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento apatinę ribą, kad mokytojai, kurie dirba pagal priešmokyklinio ugdymo programą, gautų didesnius atlyginimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti. Prie tų pačių argumentų, kuriuos aš išdėščiau, galiu pridurti, kad šita pedagogų kategorija jau dirba pagal etatinį apmokėjimą, yra sudaryta speciali darbo grupė, kuri pradeda veikti. Štai šitos kategorijos, kur komitetas nepritarė, žmonėms bus iš tikrųjų antru etapu didinami atlyginimai pagal rastąjį ir sutartąjį modelį. Darbo grupė parengta.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Aš tikrai kviečiu palaikyti šitą pasiūlymą. Sutikčiau su tuo, kad iš tiesų pradinių klasių mokytojų situacija bus nagrinėjama vėliau, tačiau tas vėliau neišku, kada bus. Gal po metų, gal po dvejų, o mes visų kitų mokytojų situaciją sprendžiame dabar. Taigi būtų tų mokytojų atžvilgiu sąžininga ir tvarkinga, jeigu ta minimali alga, minimalus koeficientas ne ženkliai, tačiau didėtų. Papildomas lėšas, kurios yra skiriamos šitai vadinamajai reformai įvesti, galima būtų paskirstyti taip, kad atsižvelgtume į to koeficiento padidinimą, ir tai būtų pozityvus reiškinys, nors kas truputį pajustų algos didėjimą. Ačiū. Siūlau už. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, Pirmininke. Gera pataisa ir man nėra kaip kalbėti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuojame. Seimo nariai, kurie palaiko pataisą, balsuoja už, kurie pritaria komiteto nuomonei nepritarti, balsuoja prieš.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 48, prieš – 27, susilaikė 21. (*Balsai salėje*) Balsuojame iš naujo, lygiai. (*Balsai salėje: „Ką jūs darote? Prieš! Taip, taip, prieš. Ką jūs darote?“*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 50, prieš – 30, susilaikė 17. Pasiūlymui pritarta.

IV skyriaus 22 dalis. Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo pasiūlymas. Pristato A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Čia analogiškai taip pat naikinama apatinė koeficientų riba, kad specialieji pedagogai, logopedai, surdopedagogai, tiflopedagogai gautų didesnius atlyginimus.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti. Motyvai tie patys, nereikia kartotis.

PIRMININKAS. Motyvus norinčių išsakyti Seimo narių nėra. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria Seimo narių pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei nepritarti, balsuoja prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 49, prieš – 30, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo pasiūlymas dėl V skyriaus 27 dalies. Pristato A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Taip pat naikinama apatinė koeficiento riba psichologų asistentams, psichologams, socialiniams pedagogams ir švietimo pagalbos įtaigose dirbantiems specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams tam, kad padidėtų jų atlyginimai.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti. Motyvai tie patys.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, padėkite mums šiek tiek suprasti. Jūs, gerbiamas pirmininke, nuolatos iš tribūnos kartojate, kad nėra pinigų, nėra pinigų pakelti mokytojams atlyginimų. Jūs man paaiškinkite, mes ką tik priėmėme sprendimus, ir jūs balsavote dėl to, kad valstybė netektų 1 mlrd. 900 eurų per trejus metus, ir dabar čia sakote, kad nėra pinigų padidinti socialiniams pedagogams ir psichologams atlyginimus. Man atrodo, kad čia mes bendru sutarimu turėtume tokiai jautriai sričiai, žmonėms, kurie dirba tikrai labai sudėtingą ir jautrą darbą su vaikais, turinčiais įvairių sudėtingų situacijų, sutrikimų, psichologams, socialiniams pedagogams, man atrodo, mes privalote tiesiog bendru sutarimu patvirtinti, nes akivaizdu, kad finansavimas tam tikrai yra, reikia tik noro.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė, todėl kviečiu balsuoti dėl šios pataisos. Seimo nariai, pritariantys pataisai, balsuoja už, o kurie pritaria komiteto nuomonei nepritarti, balsuoja prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 49, prieš – 30, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo narių A. Papirtienės ir K. Smirnovo pasiūlymas dėl VI skyriaus 31 dalies. Pristato A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Taip pat naikinama apatinė riba auklėtojams, koncertmeisteriams ir akompaniatoriams.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti – vėlgi tos pačios šakutės.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė? Užsirašė – M. Majauskas. Prašom. Motyvai už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas komiteto pirmininke, dar kartą norėjau jūsų paklausti, jūs vis neatsakote, sakote: argumentas yra, kad neturite pinigų tam. Bet, priminsiu, 2019 metais jūs teikėte siūlymą, dėl kurio valstybės biudžetas netekų 320 mln., 320 mln. yra netekimas, o šiam siūlymui reikia kelių milijonų. Tai kaip gali būti, kad čia 320 mln. jums negaila, o kelių milijonų jūs nesurandate? Kaip taip gali būti? Prašom paaiškinti.

PIRMININKAS. Tai buvo motyvai už. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl pasiūlymo. Pritariantys pasiūlymui, balsuoja už, tie, kurie palaiko komiteto nuomonę nepritarti, balsuoja prieš.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 46, prieš – 28, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš jau pradėdau galvoti, kad šituo klausimu reikia daryti kokią nors valandos ar dviejų pertrauką, nes būtų gerai, kad iš tikrųjų premjeras ar finansų ministerija išaiškintų vieną paprastą klausimą. Mums aiškina, kad kitais metais pinigų yra daug, galima imti net 320 mln. eurų, o valdantiejiems aiškina, kad nėra pinigų. Ponas E. Jovaiša dabar yra tokioje situacijoje, kad jam kažkaip, man atrodo, ne tą informaciją pasakė, ir dabar valdantieji, man atrodo, labai klysta. Gal galime sutarti daryti poros valandų pertrauką ir išsiaiškinti, ar yra kitais metais pinigų, ar nėra.

PIRMININKAS. Vieną statutinę pertrauką jūs galėtumėte daryti iki kito posėdžio. Bet jūs jos nepaprašėte. Tešiamė. (*Balsai salėje*)

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, galiu aš paprašyti. Frakcijos vardu prašome pertraukos iki kitos posėdžio. Dabar aiškiau?

PIRMININKAS. Dabar aiškiau. Balsuojame dėl pertraukos.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Sveiki atvykę į Seimą.

PIRMININKAS. Balsavo 97 Seimo nariai: už – 40, prieš – 52, susilaikė 5. Pertrauka iki kito posėdžio.

Ačiū, pranešėjau.

Kitas darbotvarkės klausimas – Kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-149. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, siūlyčiau šito klausimo taip pat nesvarstyti, nes mes ir Teisės ir teisėtvarkos komitete esame atkreipę dėmesį, kad nebuvo išlaikyta tvarka, keičiant ministerijos pavadinimą, tai vėliau galimai grėstų ir prieštaravimais Konstitucijai. Todėl tiesiog siūlyčiau nesvarstyti ir suteikti galimybę pagrindiniam komitetui pataisyti situaciją.

PIRMININKAS. Turėtume išgirsti pagrindinio komiteto pirmininko nuomonę, E. Jovaišos nuomonę. Pritaria, sutinka su šia nuomone. Gerai, nesvarstome šio klausimo.

13.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2296 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-10a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų

programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2296. Pranešėja – Seimo narė M. Navickienė. L. Kasčiūnas. Kviečiu L. Kasčiūną.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tiesiog prašau įtraukti į darbotvarkę šį klausimą, ir tiek. (*Balsai salėje*) Dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. O jeigu dar konkrečiau, dėl mūsų siūlymo leisti dirbti pusę etato ir pirmaisiais motinystės ar tėvystės metais.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti Seimo narys J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Dėl kokių argumentų iš esmės reikėtų tai svarstyti dabar, šioje sesijoje, šiandien? Klausimas aktualus, sutinku. Bet kodėl reikėtų įtraukti jį į mūsų sesijos programą? Kodėl? Kas atsitiks šiandien, rytoj? Neišgirdau, kokie argumentai. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Jaroslavai, surinkti 48 Seimo narių parašai. Labai stiprus argumentas, beveik 50.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Motyvai. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Išties mes šiandien susirinkome į neeilinę sesiją, valdyba nusprendė, kad įstatymų projektai yra ypač svarbūs. Kadangi yra penktadienis, nenumatyta sesijos plenarinio posėdžio diena, ir staiga atsiranda pasiūlymų dėl tos darbotvarkės, papildyti darbotvarkę, t. y. pateikti. Tai man irgi, sakykime, kaip ne naujokui, atrodo keistokai. Ar galima piktnaudžiauti neeilinio posėdžio darbotvarkę, teikiant taip ją papildyti?

PIRMININKAS. Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamam kolegai priminsiu, kad paprastai visas pasaulis dirba penktadienį, išskyrus islamo pasaulį, kuriam penktadienis ir šeštadienis yra ne darbo dienos. Šiaip krikščioniškasis pasaulis dirba penktadieniais ir visi Lietuvos žmonės dirba šiandien. Aš siūlyčiau taip pat ir mums dirbti, ir priimti įstatymus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti po pateikimo dėl darbotvarkės papildymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 60, prieš – 8, susilaikė 19 Seimo narių. Po pateikimo pritarta. Svarstymas.

Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Pritariame.

Priėmimas. Motyvuojančių nėra. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 51, prieš – 12, susilaikė 24 Seimo nariai. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2296) priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1-10b... Prieš paskelbdamas kitą darbotvarkės klausimą, turiu pagarsinti Lietuvos Respublikos Seimo valdybos sprendimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nenumatyto posėdžio sušaukimo“, 2018 m. birželio 22 d.: „Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 99 straipsniu, nusprendžia sušaukti Lietuvos Respublikos Seimo nenumatytą posėdį 2018 m. birželio 22 d. 14 val. 30 min.“ Šiandien. Darbotvarkė pridedama. Kaip M. Majauskas sakė, tai yra darbinga diena – penktadienis. Darbotvarkėje – valstybės tarnyba ir etatinis apmokėjimas. (*Šurmulys salėje*)

A. SKARDŽIUS. Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Aš tiesiog dėl vedimo tvarkos norėjau patikslinti. Kadangi, aš suprantu, svarbiems įstatymams, reikalingiems Vyriausybei ir apskritai Lietuvai, šis sušauktas posėdis staiga konservatorių dėka virto opozicine konservatorių darbotvarkę jų klausimams svarstyti, nes partijos pirmininkas ponas G. Landsbergis frakcijos vardu paprašė, kad svarbūs klausimai būtų eliminuoti, t. y. padaryta pertrauka, tai yra piktnaudžiavimas neeilinių posėdžių... Aš nekvestionuoju dėl penktadienio ir t. t. Tai, be abejo, darbo diena, nes nėra darbo santykių, kaip žinote, Seimo nariai neturi darbo santykių, ponui M. Majauskui, kaip naujokui, noriu paaiškinti. Tai yra kiekviena darbo diena per ketverius metus yra darbo diena.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Kad žinotų.

PIRMININKAS. Tai buvo dėl vedimo tvarkos.

13.27 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 18, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2177 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 1-10b klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2177. Pranešėjas – Seimo narys L. Kasčiūnas. Kviečiu.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pirmiausia iš tiesų noriu padėkoti už tai, kad leidote pristatyti. Ir aš ponui A. Skardžiui noriu pasakyti, kad tai yra šeimos politikos klausimas, jis yra svarbus klausimas ir jis gali būti svarstomas ir penktadieniais.

Bet aš pasistengsiu labai trumpai pristatyti jo esmę. Apie mūsų šalies demografinę situaciją esame ne kartą kalbėję, bet yra dar kai kurių skaičių, kuriuos reikia turėti galvoje. 1,7 – tiek vaiko šiandien tenka šeimai ir tai yra nepakankamas rodiklis mūsų demografinėi pusiausvyrai valstybėje ir visuomenėje palaikyti. Bet įdomus dalykas yra tai, kad apklausų metu yra paklausta žmonių, kiek jūs įsivaizduojate, norėtumėte turėti vaikų, ir tas skaičius yra daug didesnis – t. y. 2,3, sakykim, statistiškai, atrodo. Kitaip tariant, valstybė turi prisidėti prie aplinkos gerinimo, kad tas žmonių lūkestis turėti daugiau vaikų galėtų būti įgyvendintas. Mokslinėje literatūroje yra išskiriamos trys esminės kryptys, kuriomis reikėtų dirbti, kad gimstamumas augtų.

Pirma, be jokios abejonės, finansinė bazė – valstybės parama arba paskatos. Įvairios šalys tai sprendžia įvairiai: per vaiko pinigus, per pajamų mokesčio lengvatas. Tai yra vienas blokas.

Antras blokas yra vis dėlto XXI amžiaus turbūt realybė – suderinti šeimą ir darbą. Atsiranda labai daug asmeninių situacijų, kai būsima mama tiesiog nesiryžta eiti auginti vaiko, nes nenori nutraukti ryšio su darbu. Deja, tai yra realybė, kuri kartais priverčia žmones neigiamai apsispręsti dėl vaikų auginimo.

Trečias blokas, mums gerai žinomas, be jokios abejonės, yra socialinė infrastruktūra, arba darželiai. Šiuo įstatymo projektu, ką mes siūlome, tai atliepia tą pirmąjį bloką ir antrąjį bloką, kalbame apie pajamų didinimą ir apie tai, kad būtų išlaikytas vienoks ar kitoks ryšys tarp darbo ir šeimos.

Taigi esmė šito pasiūlymo yra labai paprasta, kad pirmais motinystės ar tėvo atostogų metais būtų galima dirbti puse etato, arba 20 valandų per savaitę. Iki šiol, šiandien, Lietuvoje to daryti negalima arba galima, bet tie pinigai bus išskaičiuoti iš motinystės ar tėvystės išmokos, kurią žmogus gauna.

Mes siūlome pataisą, kuri iš principo mūsų biudžetui nieko nekainuotų, kad atsirastų šiek tiek lankstumo ir atsirastų galimybė suderinti: auginti vaiką, kartu šiek tiek daugiau užsidirbti ir taip pat galbūt išsaugoti ryšį su savo karjera ir darbu. Labai paprastas, konkretus pasiūlymas. Mes labai tikimės, kad po pateikimo būtų galima jam pritarti, o po to jau, be jokios abejonės, analizuoti pagal bendrą sistemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo tikslas – sukurti, kad ypač pirmaisiais metais atsirastų ryšys tarp tėvų ir vaikų, tas labai svarbu, kad patys vaikai tame dalyvautų. Tai toks lyrinis nukrypimas.

Bet klausimas labai techninis. Kadangi tai yra įstatymas, kuris kompensuoja netektas pajamas, pabrėžiu, netektas, tai yra draudimo įstatymas, pagal jo esmę ir tvarką, jeigu tu gausi kokių nors darbinių pajamų, draudimo sistema turėtų minusuoti gautas pajamas, kurios tau suteikiamos pagal draudimo principą, nes kompensuoja netektas pajamas, pabrėžiu, netektas pajamas. Tu dirbi, vadinasi, gauni. Taigi pagal jūsų pasiūlymą tam žmogui išėina nulis. Tiesiog tu jam leidi dirbti, bet jis jokio išlošimo iš draudimo neturi, nes draudimas mokės mažesnes pajamas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, jeigu jūs būtumėte nuosekliai perskaitęs mūsų projektą, mes siūlome, kad tas minusavimas galiotų tik tam darbo užmokesčiui, kuris būtų virš pusės etato. Tai labai svarbus dalykas.

Dabar dėl ryšio tarp tėvų ir vaikų. Be jokios abejonės, tai yra fundamentalus dalykas. Tai, ką mes siūlome, nebus koks nors priverstinis dalykas, tai bus galimybė rinktis. Jeigu tokia galimybė rinktis ir išlaikyti ryšį su darbu, ir gauti papildomų pajamų paskatins bent kelis tūkstančius būsi-

mų mamų ryžtis auginti vaikus, eiti šiuo keliu, tai ir bus mūsų visų didžiausias laimėjimas šioje situacijoje. O visi kiti sisteminiai dalykai prie šito tikslo, kurį mes turime ir sau keliame, atrodo tikrai labai kukliai.

Mielieji, šiuo atveju argumentai dėl sistemos vis dėlto yra tikrai nepakankami, kad būtų galima diskutuoti realiai. Mielieji, tikrai yra atsakymų. Be to, dabar antraisiais motinystės atostogų metais jau galima dirbti. Klausimas, kodėl negalima to daryti pirmaisiais metais?

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų pritariu tam, jog jaunos šeimos, jauni tėvai kuo greičiau sugrįžtų į darbo rinką, neprarastų kompetencijų, tobulėtų. Turbūt ne tik buvimas namuose yra vertybė, bet ir įsitraukimas į visuomeninę veiklą, socialinę veiklą, profesinę veiklą stiprina šeimą. Aš labai pritariu šiam projektui, bet norėjau paklausti, ar analizavote kitų šalių praktikas? Kiek Europos Sąjungos šalių taiko toki modelį? Ar arčiau mūsų – Baltijos šalys, Lenkija, kokie ten yra modeliai? Ar yra šalių, kurios taiko kaip tik tokią praktiką?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Mykolai, kaip ir minėjau, kitose šalyse yra sukurta galbūt šiek tiek kitokia gerovės sistema, palaikanti šeimas, kurios ryžtasi auginti vaikus. Pavyzdžiui, Estijoje už pirmą vaiką valstybė moka 55 eurus, už antrą – dar 55 eurus, už trečią – jau 300 eurų, o ketvirtas vaikas – jau 355 eurai ir taip toliau. Tai rodo, kad esant tokiai situacijai tokių lankstumo priemonių galbūt ir nereikia įvesti. Kai mes priartėsime prie tų standartų, galbūt ir mes galėsime šiuos visus sisteminius dalykus nagrinėti kitaip. Bet mums toks lankstumas, kurį mes čia siūlome ir kuris nieko nekainuoja iš principo, aš manau, būtų labai sėkmingas sprendimas bent kuriai nors daliai žmonių, ypač vidurinės klasės daliai žmonių, palengvinti apsisprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia Seimo narė R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš jūsų pristatymo supratau, kad dirbant pirmaisiais metais proporcingai nebus mažinama motinystės išmoka. Sakykite, ar yra įvardytas poveikis viešiesiems finansams, jeigu išmoka nebus mažinama?

Antras klausimas. Kaip manote, jeigu tėčiai dažniau eitų tėvystės atostogų, ar tai nebūtų geras sprendimas, nes mamos galėtų išlikti aktyvesnės tiek darbo rinkoje, tiek ir viešajame gyvenime, ir ar viena iš Europos Sąjungos direktyvų, kurioje kalbama apie lygesnį tėvystės, motinystės atostogų pasiskirstymą, neišspręstų dalies problemų, apie kurias jūs kalbate, pristatydamas šį pasiūlymą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, labai ačiū už klausimus. Į pirmą klausimą labai trumpai, neturės poveikio viešiesiems finansams, tai nekainuos.

O antras dalykas, aš visiškai sutinku, lankstumo įvedimas tam tikra prasme viduje, šeimai apsisprendžiant, pasidalinant atsakomybę, gali paskatinti ir tėvus priimti daugiau atsakomybės. Gal šiuo pasiūlymu mes nušausime du zuikius?

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Mano klausimas iš esmės jau paklaustas. Aš irgi bijojau, kad nenukentėtų šeimos, kad nebūtų taip, kad jos nukentėtų.

PIRMININKAS. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, aš manau, čia daromas teisingas žingsnis, nes iš tikrųjų tą rodo kitų šalių patirtis, Europos šalių patirtis, kad ne tik motinystės išmokų dydis svarbu, skatinant moteris, šeimas auginti daugiau vaikų, bet labai svarbu sudaryti galimybę jaunai moteriai, auginant vaikus, neprarasti savo profesinės karjeros galimybių. Tai šiuo atveju manau, kad tą akcentą reikia irgi sakyti, kad moteriai, kuriai sudaroma galimybė dirbti puse etato ar kiek, kad tai yra jos profesinės karjeros išsaugojimo galimybė. Bet kartu mano klausimas būtų toks: ar jūs nemanote, nežinau, ar jūs, ar kartu su kolegomis, su šeimos rėmėjų grupe, kad reikėtų iš esmės sistemiškai peržiūrėti visus instrumentus, kurie yra skiriami šeimai skatinti auginti vaikus, tarp jų ir tą privalomą vyrų atostogų sistemą įvedinėti...

PIRMININKAS. Laikas.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). ...kitus dalykus, ar tenai priėmimo į valstybės tarnybą teisės paskatimą toms moterims, kurios augina du vaikus? Man atrodo, yra laikas, kai galėtume daug dalykų tiesiog sistemiškai peržiūrėti ir sudėlioti, o ne tik atskirais gabaliukais bandyti tą sistemą tobulinti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Visiškai teisingai, politikoje reikalingas sisteminis požiūris, jis yra būtinas ir svarbus. Noriu tik akcentuoti, kad mūsų šis konkretus pasiūlymas yra gavęs įvairių asociacijų – šeimų, darbščių mamų, verslių mamų pritarimą, jos remia šitą dalyką, būtent akcentuoja, ką jūs minėjote, tą lankstumą ir galimybę išlaikyti ryšį. Aš tikrai manau, kad galime rasti formatą Seime, kai būtų galima viską įvertinti. Tiesą sakant, ir mūsų šitas pasiūlymas dabar teikiamas vienas, bet mes pasiūlėme tam tikrą kompleksą. Vienas iš kitų pasiūlymų, pavyzdžiui, yra dėl situacijos, kurią reikia spręsti su mamomis ar būsिमomis mamomis, kurios studijuoja, jų socialinė apsauga yra minimali. Jos gali tikėtis tik metus gauti tam tikrą per 200 siekiančią išmoką, nors akivaizdu, studijuojant to nepakanka, nes gali griūti gyvenimas ir panašiai, todėl mes siūlome pratęsti tos išmokos mokėjimą, tik kol kas šiandien mes to nediskutuojame. Be jokios abejonės, reikia galvoti ir apie paskatas valstybės tarnyboje ir kitur. Pritardamas jūsų minčiai, manau, kad taip, tokiai diskusijai tikrai yra erdvės ir laikas tam tinkamas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti. Ar visą sumą sudėjus, jeigu jis dirbs ar nedirbs, ar ji, kaip yra nuogaštavimų, nedidės, nes tai neleidžia kiti įstatymai? Mes lyg ir žadėsime, kad štai, eini į darbą, tau išsaugojamos garantijos, o bendrai materialiai mamos ir tėčiai liks neparemti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tai mes ir siūlome, kad iš motinystės arba vaiko priežiūros išmokų būtų atimamos pajamos, gaunamos už darbą po dvidešimtos savaitinės darbo valandos. Tai nustato tam tikrą kartelę, nuo kurios negalėtų būti atimamos, tada tos rezervacijos ar tie priekaištai, kurie čia nuskambėjo, negalioja. Kitaip tariant, šalia tos išmokos galėsi gauti dar ir dalį savo atlyginimo.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Sveikinu su šiuo siūlymu. Tiesiog norėjau paklausti. Lyginat su situacija Lenkijoje, įvairiomis priemonėmis, kurios siūlomos Lenkijoje, kaip jūs manote, ko mums dar trūktų, kad šį gerąjį pavyzdį bandytume įgyvendinti Lietuvoje, žinodami, kad ir valdančioji dauguma siekia tų santykių gerinimo? Gal tai būtų vienas iš galimų kelių jiems eiti ta linkme?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Lenkijos pavyzdys dabar sulaukė daug įvairaus dėmesio, aišku, pirmiausia pozityvaus dėmesio, jis davė efektą. Per vienus metus beveik dešimtadaliu išaugo gimstamumas Lenkijoje. Nors reikia pabrėžti, vieną labai svarbų dalyką, kad gimstamumo rodiklis Lietuvoje yra aukštesnis nei gimstamumo rodiklis Lenkijoje. Lenkijoje jis buvo nukritęs iki 1,4 vaiko. Tai dabar jie siek tiek atšoko nuo dugno, eina į priekį, bet, be jokios abejonės, tai kainuoja. Turbūt ko reikia, tai reikia skirti finansų tai sričiai, jeigu suvokiame, kad demografija yra didžiausias iššūkis mūsų visuomenei, reikia investuoti. O pagal bendrojo vidaus produkto dalį, skiriamą šeimos politikai, Lietuva visoje Europos Sąjungoje yra viena iš paskutinių. Šiuo atveju erdvės bendrai veikti ir tobulėti mums visiems tikrai yra labai daug.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Klausiančių daugiau nėra. Motyvai. Motyvai už – Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties norėčiau palaikyti šią iniciatyvą. Apsisprendžiant turėti vaikų, iš tikrųjų didelę įtaką turi ne tik motinystės ir vaiko priežiūros išmoka, bet taip pat ir galimybės daryti karjerą. Dažnai moteriai sustabdymas savo darbinės veiklos iš tikrųjų yra gana problemiškas dalykas ir kartais dėl šios priežasties vaikų susilaukimas yra nukeliamas neribotam laikotarpiui. Pasaulis keičiasi, keičiasi ir darbo formos, dažnai atsiranda ir lankstusis darbo grafikas, ir galimybės derinti ir šeimą, ir darbą, ir darbas namuose. Tikrai kartais net ir prižiūrint vaiką galima dirbti namuose. Čia jokių papildomų išmokų valstybei nekainuoja, čia tiesiog sudaroma galimybė žmogui, neprarandant sukauptos draudiminės išmokos, kartu derinti darbą ir šeimą ir puose etato dirbti tuo pačiu metu ir prižiūrint savo mažą vaikutį. Tiesiog siūlyčiau palaikyti, nes tai tikrai pagerina derinimą šeimos ir darbo sąlygų.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pagrindinis nuogaštavimas, kuris kyla diskutuojant su Vyriausybe, man teko diskutuoti apie šį projektą... Nėra taip, kad mes čia nusiteikę priešiškaiai prieš Moniką ar prieš kažką, bet realiai situacija yra tokia. Didžioji dalis žmonių, galbūt ne

dauguma, bet didelė dalis žmonių darys taip: gerai uždirbantys tėveliai ims atostogas, o realiai su vaikais likusios motinos... ims atostogas tėveliai ir dirbs, o realiai su vaikais likusios motinos gaus draudimą tik nuo minimalios algos. Tai yra problema. Tai ilgainiui sudarys atlyginimų, tiksliau, pensijų skirtumus, kuriuos mes turime dabar. Mes turime tuos skirtumus, kad moterys ir uždirba mažiau, ir beveik dvigubai mažiau gauna pensijos. Tai yra problema. Šiuo sprendimu mes tą problemą pagilinsime – pajamų atotrūkio tarp vyrų ir moterų.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 52, prieš – 6, susilaikė 34. Po pateikimo pritarta. Replika po balsavimo M. Navickienė. Atsiprašau, dar komitetą turime paskirti. Kaip pagrindinis siūlomas SRDK. Pritariame? Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Bendru sutarimu pritariame. Ačiū.

Replika po balsavimo – Monika.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, aš tikrai norėjau nuoširdžiai padėkoti visiems, kurie palaikėte. Primenu, kad tai yra pateikimo stadija. Mes po jos dar plačiai diskutuosime. Bet aš manau, kad čia yra labai gera žinia Lietuvos šeimoms, laukiančioms teigiamų žinių iš parlamento. Tomo argumentams, aišku, nepritariu. Manau, kad teisėkūroje nereikėtų remtis prielaidomis, kaip kas galimai piktnaudžiaus ar bandys apeiti tam tikrus įstatymų projektus, bet tiesiog leisti šeimoms pasirinkti, atidaryti duris ir tada tikėtis, kad mūsų demografinė situacija pagerės. Tikrai nuoširdžiai dėkoju kolegoms, kurie palaikėte.

PIRMININKAS. Ačiū. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama Monika, jeigu prielaidos nebūtų paremtos faktais, aš jų neįteikčiau, bet šiuo metu mes turime ypač didelį procentą tėvų, išėjusių tėvystės atostogų, bet realiai jie su tais vaikais nebūna. Tai yra ta problema. Ji paremta faktais. Aš dabar skaičiaus neatsiimenu. Prašau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ar pritariame Vyriausybės išvadai? Pritariame. Ačiū.

A. Kubilius dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, kaip suprantu, dabar vyksta neeilinis Seimo posėdis. Taip? Turbūt.

PIRMININKAS. Taip. Ir jūs cituojate 99 straipsnio 3 dalį.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš jums tuoj pacituosiu, ką jūs dabar čia darote. Vyksta neeilinis posėdis, kurio darbotvarkė buvo patvirtinta valdybos, ir vakar buvo paskelbta eiliniame posėdyje, kad vyks neeilinis posėdis. Dabar mes gauname netikėtai valdybos sprendimą, šiandien priimtą, sušaukti Lietuvos Respublikos Seimo nenumatytą posėdį birželio 22 dieną 14 val. 30 min. Aš noriu pasakyti paprastą dalyką. Tai reiškia, kad vienu metu šitoje salėje vyks du posėdžiai ir mums teks pasidalinti savo galvose į dvi dalis. Dirbti pagal vakar paskelbtą darbotvarkę ir kažkokiu būdu suvokti, kas čia vyks dabar nuo 14 val. 30 min.

Antras dalykas, Pirmininke. Jūs gerai suprantate, kad paskelbti nuo 14 val. 30 min. nenumatytą posėdį jūs neturite teisės, nes apie tokią nenumatytą posėdį reikia paskelbti arba per viešojo informavimo priemonės prieš šešias valandas, arba reikia paskelbti per eilinį posėdį. Dabar vyksta neeilinis, nenumatytas posėdis ir Seimo salėje paskelbti apie kažkokių naujų posėdžių neturite jokių galimybių. Prašom mums dabar išspręsti šitą kazusą arba mes dėl to, kad nebūtų pridaryta daug klaidų, turime baigti darbą ir eiti visi namo.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų nuomonę ir turbūt turėtume pakalbėti. Aš suprantu, kad jūs esate puikus Statuto ekspertas ir suprantate, kad tas žodis „eilinio“ yra toks labai išlikęs proginiai... (*Balsai salėje*) Todėl jūsų teisė reikalauti, kad šio posėdžio nebūtų, bet pasitarkime, gerbiami kolegos. Kitas neeilinis posėdis galėtų vykti trečiadienį po pietų.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Darykite, kaip norite. Galime, galime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kategoriskai reikalaujate dirbti trečiadienį po pietų?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne. Pirmininke, mes raginame atsižvelgti į neseniai Konstitucinio Teismo pirmininko pasakytus žodžius, kad tokio teisinio nihilizmo, kokį mato dabar, šitos valdžios darbo metais, jis dar nėra matęs. Aš raginu laikytis preciziškai Seimo statuto.

PIRMININKAS. Ir aš tikiuosi, kad ateity jūs pasiūlysite Statuto pataisą, kad nebūtų tokios problemos. Ačiū.

Gerbiami kolegos, aš priverstas paskelbti, kad Konservatorių frakcijai reikalaujant, arba A. Kubiliui reikalaujant, mes turime laikytis Statuto, kuris yra mums įstatymas. (*Triukšmas salėje*) Ir popietinio posėdžio nebus. (*Plojimai*)

13.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2332 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tęsiame posėdį. Darbotvarkės 1-11a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2332. Pranešėjas – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, yra prašymas pavasario sesijos darbų programą papildyti dar vienu projektu – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo projektu.

PIRMININKAS. Paklausti niekas nenori. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Pritariame po svarstymo bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 5. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2332) priimtas. (*Gongas*)

13.50 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2317 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-11b klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2317. Pranešėjas – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, trumpai – įstatymo pataisa reikalinga pasikeitus asmens duomenų tvarkymo reglamentavimui. Rengiant ir įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektus yra naudojami asmens duomenys, kuriais gali būti identifikuojamas konkretus asmuo, o tai gali turėti įtakos būtent žmogaus teisių ribojimui. O šie duomenys yra būtent naudojami daugiabučio namo atnaujinimo investicijų plane, taip pat butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo biuleteniuose, priimant sprendimus daugiabučio namo renovacijos klausimu, teikiant valstybės paramą ir taip pat priimant sprendimus dėl atnaujinimo (modernizavimo) projekto finansavimo. Kad nebūtų prieštaraujama būtent Duomenų apsaugos įstatymui, reikalingos šios pataisos, kad galėtų būti tęsiama modernizavimo programa. Projektas susijęs su tuo. Jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų ar tai susiję su kokiais nors finansiniais resursais, ar ne? Iš tikrųjų paprastai darbai buvo finansuojami iš paramos fondų? Susiejant kokių lėšų pareikalautų?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą, tai nėra susiję su jokiais finansiniais resursais, tai yra susiję, kaip ir minėjau, tiesiog su Duomenų apsaugos įstatymu. Jeigu mes nepataisome šio įstatymo, pažeidžiame žmonių privatumą ir kai kuriais atvejais būtų draudžiama netgi atlikti tam tikrus veiksmus ir bankams, ir kitoms įstaigoms.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Aišku, gal šiuo momentu ir reikalingas tam tikras įstatymas, bet aš galvoju, kad jums ir visai jūsų frakcijai reikia užsiimti kitu dalyku. Faktiškai šiuo momentu,

palyginus šiuos metus su 2016 metais, beveik keliasdešimt kartų sumažėjo pačių namų renovacija. Čia turi būti dėmesys, o čia yra formalumas. Ne ten, sakyčiau, jūs jėgas paskirstote, į šoną šaudote, pagrindinį momentą reikia skirti renovacijai.

K. MAŽEIKĀ (LVŽSF). Ačiū, kolega, už jūsų teiginį. Aš tikrai noriu pasakyti, kad jeigu mes nepritarsime šiam įstatymo projektui, renovacija tiek visoje Lietuvoje, tiek ir jūsų konkrečiai apygardeje sustos ir nebus galima būtent dėl šių formalumų, kuriuos reikia atlikti šiandien.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, aš noriu paklausti kompleksiškesnio dalyko. Vykdomos renovacijos arba paramos ir kitose srityse, pavyzdžiui, šiferio stogų keitimas ar panašiai, ar čia nereikėtų visur tą patį padaryti, kur tvarkomasi su savininkų duomenis, vienu įstatymo pakeitimu galbūt kelis surinkus įstatymų projektus? Ačiū už atsakymus.

K. MAŽEIKĀ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Yra skirtumas, kalbant apie šiferinių stogų ar kitas programas: kur pats fizinis asmuo teikia paraišką, šis įstatymas negalioja. Čia kalbama apie bendrijas, ten, kur yra žmonių bendrijos ir kur yra daugiau duomenų, kuriuos gali būtent panaudoti vieni ar kiti asmenys vienais ar kitais tikslais.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, jau jūs projekte sakote, kad Vyriausybės nustatyta tvarka būtų tvarkomi duomenys, o tam mes turime ne vieną ne tik įstatymą, bet net Europos Sąjungos reglamentą, kuris jau taikomas tiesiogiai, – gegužės 25 dieną įsigaliojo Bendras duomenų apsaugos reglamentas. Mes dabar dar svarstysime direktyvos įgyvendinimo klausimus. Jau dabar jūsų formuluotė nėra visiškai tiksli, šio įstatymo projekto. Tai aš klausdamas tuo pačiu kreipiuosi į Seimo Pirmininką, kad šis projektas turbūt turėtų būti svarstomas po pateikimo, kai pagrindiniame komitete, Teisės ir teisėtvarkos komitete, kuris būtent yra pagrindinis komitetas dėl asmens duomenų apsaugos klausimo. Ačiū.

K. MAŽEIKĀ (LVŽSF). Kolega, galiu tik pasakyti, kad šis klausimas yra suderintas su Vyriausybe ir su ministerija. Išties ta formuluotė, kuri kilo būtent ministerijoje, kad kuo greičiau būtų galima priimti, kad nesustotų renovacijos projektai, kurie yra, po liepos 1 dienos. Iš esmės taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausti neužsirašė. Motyvai už – Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiama kolegą, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, t. y. panaikinti kartu ir perteklinius biurokratinius reikalavimus, taip pat siekti išspręsti gyventojų duomenų apsaugos klausimus ir užtikrinti jų privatumo aspektus. Juo labiau kad nebūtų trikdžių tęsti renovacijos projektus, kurie iš tikrųjų labai svarbūs, ateityje mes tikrai turime renovuoti žymiai daugiau namų, kad nebūtų jokių biurokratinių ir asmens duomenų apsaugos trikdžių.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau motyvuoti neužsirašė. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Balsuojame.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Pritarta po pateikimo.

Rengėjų buvo siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. J. Sabatauskas siūlė TTK. A. Širinskienė taip pat mano, kad turi būti TTK. Gerai. Ar galime? Prašom.

K. MAŽEIKĀ (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, tada paliekame tik TTK, o Aplinkos apsaugos komiteto kaip papildomo nereikia, galbūt bus greičiau.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti tokiai nuomonei bendru sutarimu: kaip pagrindinis – TTK, ir kito komiteto neskiriame? Siūloma svarstyti birželio 28 dieną.

G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, dėl posėdžio vedimo tvarkos. Norėjau pasitikslinti dėl ateinančio trečiadienio darbotvarkės. Ar aš teisingai suprantu, kad šios dienos darbotvarkė, kuri turėjo būti numatyta vakariniame posėdyje, perkeliama visa apimtimi į kitą trečiadienį?

PIRMININKAS. Valdyba susirinks ir nuspręs, kokia turės būti darbotvarkė.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš noriu tada pasitikslinti dar kartą dėl šios dienos darbotvarkės. Ar šios dienos darbotvarkę baigiame Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko pasisakytu klausimu?

PIRMININKAS. Dar turėtų būti Seimo narių pareiškimai.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerai. Ačiū.

PIRMININKAS. O jų nėra. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, dar dėl projekto, kurį ką tik svarstėme. Išties pasitarėme su kolegomis dėl įsigaliojimo. Reikia, kad tai įsigaliotų nuo liepos 1 dienos. Galbūt tikrai tikslinga skuba, kad mes galėtume iki liepos 1 dienos priimti, nes kitu atveju, nepraeis atitinkamas laiko tarpas.

PIRMININKAS. Svarstymo stadijoje paprašysime skubos.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pareiškimų nėra. Linkiu skaidrių Rasų ir kaitrių Joninių. (*Plojimai*)

Registruojamės. Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Alekna Virgilijus 12, 13, 37
Anušauskas Arvydas 10
Armonaitė Aušrinė 26, 27, 37
- Bakas Vytautas 25, 26, 27, 28, 29, 30
Baškienė Rima 7, 20
Baublys Juozas 12, 13
Bernatonis Juozas 21
Bilotaitė Agnė 9, 28, 29
Budbergytė Rasa 8
Burokienė Guoda 7, 8
- Dagys Rimantas Jonas 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 22, 42
Dumbrava Algimantas 38
- Gailius Vitalijus 37
Gaižauskas Dainius 20, 21, 22
Gelūnas Arūnas 30, 31, 32, 37, 38
Gentvilas Eugenijus 12, 13, 37
Gentvilas Simonas 12, 13, 14, 37
Gražulis Petras 9, 28
- Jakeliūnas Stasys 10, 11, 14, 15, 25, 26, 27, 29
Jovaiša Eugenijus 30, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40
Jovaiša Sergejus 20
Juška Ričardas 8, 12, 13
- Kamblevičius Vytautas 46
Kaminskas Darius 17
Karbauskis Ramūnas 12, 13, 14
Kasčiūnas Laurynas 37, 38, 41, 42, 43, 44
Kirkilas Gediminas 13
Kubilienė Asta 17
Kubilius Andrius 11, 27, 28, 40, 43, 45, 46
- Landsbergis Gabrielius 21, 40, 41, 47, 48
Liesys Jonas 17, 35, 37, 38, 39
- Majauskas Mykolas 17, 18, 19, 22, 24, 26, 27, 28, 39, 40, 41, 43
Martinėlis Raimundas 17
Masiulis Kęstutis 8, 9, 10, 24, 43
Matkevičienė Laimutė 17
Mažeika Kęstutis 46, 47, 48
- Miliūtė Rūta 43
- Narkevič Jaroslav 35, 39, 41
Navickas Andrius 28, 37, 38
Navickienė Monika 26, 27, 28, 41, 45
Norkienė Aušrinė 25, 29, 30
- Olekas Juozas 19, 47
- Palionis Andrius 22, 23, 24
Papirtienė Aušra 36, 37, 38, 39, 40
Pavilionis Žygimantas 44
Pranckietis Viktoras 7, 28
Pupinis Edmundas 7, 31, 37, 38, 46
Puteikis Naglis 23, 25, 27, 29
- Razma Jurgis 18, 20, 28, 29
- Sabatauskas Julius 8, 9, 21, 22, 47
Sysas Algirdas 12
Skaistė Gintarė 12, 13, 14, 15, 28, 44
Skardžius Artūras 41, 42
Skvernelis Saulius 13
Smirnovas Kęstutis 36, 37, 38, 39, 40
Starkevičius Kazys 37, 38, 44
Steponavičius Gintaras 33, 35, 37, 38
- Šakalienė Dovilė 37, 38
Šalaševičiūtė Rimantė 17
Šarknickas Robertas 36
Šimonytė Ingrida 8, 23
Širinskienė Agnė 17, 21, 40, 47
- Tomilinas Tomas 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 27, 28, 29, 44, 45
Tumėnas Stasys 17
- Urbšys Povilas 23
- Vaičekauskas Gintaras 12, 13, 37
Varkalys Jonas 12, 13
Vingrienė Virginija 47
Vinkus Antanas 17, 20
- Žalimas Dainius 31

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*